

MALAYSIA

**PENYATA RASMI PARLIMEN
DEWAN RAKYAT**

**PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PENGKAL KEDUA
MESYUARAT KETIGA**

K A N D U N G A N

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Perbekalan 2020 (Halaman 1)

USUL:

Usul Anggaran Pembangunan 2020 (Halaman 29)

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

1. Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, Tan Sri Dato' Mohamad Ariff bin Md Yusof
2. “ Timbalan Yang di-Pertua, Dato' Mohd Rashid Hasnon [Batu Pahat] – PKR
3. “ Timbalan Yang di-Pertua, Tuan Nga Kor Ming [Teluk Intan] – DAP

MENTERI

1. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri Tun Dr. Mahathir bin Mohamad [Langkawi] – PPBM
2. “ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Dato' Seri Dr. Wan Azizah Wan Ismail, D.P.P.N. [Pandan] – PKR
3. Yang Berhormat Menteri Dalam Negeri, Tan Sri Dato' Sri Muhyiddin bin Mohd Yassin, P.S.M., S.P.M.P., S.P.M.J., S.M.J., P.I.S., B.S.I., S.H.M.S., S.P.S.A., S.P.M.P., S.U.N.S., S.P.D.K., D.P., P.N.B.S. [Pagoh] – PPBM
4. “ Menteri Kewangan, Tuan Lim Guan Eng [Bagan] – DAP
5. “ Menteri Pertahanan, Tuan Mohamad bin Sabu [Kota Raja] – AMANAH
6. “ Menteri Pendidikan, Dr. Maszlee bin Malik [Simpang Renggam] – PPBM
7. “ Menteri Pembangunan Luar Bandar, Datuk Seri Rina binti Mohd Harun, D.G.S.M. [Titiwangsa] – PPBM
8. “ Menteri Hal Ehwal Ekonomi, Dato' Seri Mohamed Azmin bin Ali, S.P.M.S, D.S.M.S. [Gombak] – PKR
9. “ Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Puan Hajah Zuraida binti Kamaruddin [Ampang] – PKR
10. “ Menteri Pengangkutan, Tuan Loke Siew Fook [Seremban] – DAP
11. “ Menteri Komunikasi dan Multimedia, Tuan Gobind Singh Deo [Puchong] – DAP
12. “ Menteri Sumber Manusia, Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat] – DAP
13. “ Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani, Dato' Haji Salahuddin bin Ayub, D.S.P.N. [Pulai] – AMANAH
14. “ Menteri Kesihatan, Datuk Seri Dr. Haji Dzulkefly bin Ahmad, D.G.S.M. [Kuala Selangor] – AMANAH
15. “ Menteri Belia dan Sukan, Tuan Syed Saddiq bin Syed Abdul Rahman [Muar] – PPBM
16. “ Menteri Pembangunan Usahawan, Datuk Seri Mohd Redzuan Yusof, D.G.S.M. [Alor Gajah] – PPBM
17. “ Menteri Air, Tanah dan Sumber Asli, Dr. Xavier Jayakumar [Kuala Langat] – PKR
18. “ Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, Datuk Seri Saifuddin Nasution bin Ismail, D.G.S.M. [Kulim Bandar Baharu] – PKR
19. “ Menteri Kerja Raya, Tuan Baru Bian [Selangau] – PKR
20. “ Menteri Luar Negeri, Dato' Saifuddin Abdullah [Indera Mahkota] – PKR
21. “ Menteri Industri Utama, Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh] – DAP
22. “ Menteri Tenaga, Sains, Teknologi, Alam Sekitar dan Perubahan Iklim, Puan Yeo Bee Yin [Bakri] – DAP
23. “ Menteri Di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Seri Dr Mujahid Yusof Rawa, D.G.S.M. [Parit Buntar] – AMANAH

24. “ Menteri Wilayah Persekutuan, Tuan Khalid bin Abd Samad [Shah Alam] – AMANAH
25. “ Menteri Di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Liew Vui Keong [Batu Sapi] - WARISAN
26. “ Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Datuk Ignatius Dorell Leiking [Penampang] – WARISAN
27. “ Menteri Pelancongan, Seni dan Budaya, Datuk Mohamaddin bin Ketapi [Lahad Datu] – WARISAN
28. “ Menteri Di Jabatan Perdana Menteri, Tuan Waytha Moorthy a/l Ponnusamy – *Senator*

TIMBALAN MENTERI

1. Yang Berhormat Timbalan Menteri Wilayah Persekutuan, Datuk Dr. Shahrudin bin Md Salleh [Sri Gading] – PPBM
2. “ *Timbalan Menteri Di Jabatan Perdana Menteri, [Tanjong Piai] – [Kosong]*
3. “ Timbalan Menteri Kewangan, Dato' Haji Amiruddin bin Hamzah [Kubang Pasu] – PPBM
4. “ Timbalan Menteri Komunikasi dan Multimedia, Tuan Eddin Syazlee Shith [Kuala Pilah] – PPBM
5. “ Timbalan Menteri Industri Utama, Datuk Seri Shamsul Iskandar @ Yusre bin Mohd Akin [Hang Tuah Jaya] – PKR
6. “ Timbalan Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani, Tuan Sim Tze Tzin [Bayan Baru] – PKR
7. “ Timbalan Menteri Pembangunan Luar Bandar, Tuan Sivarasa Rasiah [Sungai Buloh] – PKR
8. “ Timbalan Menteri Di Jabatan Perdana Menteri, Puan Hajah Fuziah binti Salleh [Kuantan] – PKR
9. “ Timbalan Menteri Kesihatan, Dr. Lee Boon Chye [Gopeng] – PKR
10. “ Timbalan Menteri Pelancongan, Seni dan Budaya, Tuan Muhammad Bakhtiar bin Wan Chik [Balik Pulau] – PKR
11. “ Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna, Tuan Chong Chieng Jen [Stampin] – DAP
12. “ Timbalan Menteri Air, Tanah dan Sumber Asli, Tengku Zulpuri Shah bin Raja Puji [Raub] – DAP
13. “ Timbalan Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Puan Hannah Yeoh [Segambut] – DAP
14. “ Timbalan Menteri Pendidikan, Puan Teo Nie Ching [Kulai] – DAP
15. “ Timbalan Menteri Belia dan Sukan, Tuan Sim Chee Keong [Bukit Mertajam] – DAP
16. “ Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Dr. Ong Kian Ming [Bangi] – DAP
17. “ Timbalan Menteri Sumber Manusia, Dato' Mahfuz bin Haji Omar, D.S.D.K. [Pokok Sena] – AMANAH
18. “ Timbalan Menteri Kerja Raya, Tuan Haji Mohd. Anuar Mohd. Tahir [Temerloh] – AMANAH
19. “ Timbalan Menteri Pembangunan Usahawan, Datuk Wira Dr. Mohd. Hatta bin Md. Ramli [Lumut] – AMANAH
20. “ Timbalan Menteri Di Jabatan Perdana Menteri, Tuan Mohamed Hanipa bin Maidin [Sepang] – AMANAH

21. “ Timbalan Menteri Pengangkutan, Dato’ Kamarudin Jaffar, D.S.N.S., B.C.M. [Bandar Tun Razak] – PKR
22. “ Timbalan Menteri Dalam Negeri, Datuk Mohd Azis bin Jamman [Sepanggar] – WARISAN
23. “ Timbalan Menteri Tenaga, Sains, Teknologi, Alam Sekitar dan Perubahan Iklim, Puan Isnaraissah Munirah binti Majilis @ Fakharudy [Kota Belud] – WARISAN
24. “ Timbalan Menteri Luar Negeri, Dato’ Haji Marzuki bin Yahya – *Senator*
25. “ Timbalan Menteri Hal Ehwal Ekonomi, Dr. Mohd Radzi bin Md Jidin – *Senator*
26. “ Timbalan Menteri Pertahanan, Tuan Liew Chin Tong – *Senator*
27. “ Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Dato’ Raja Kamarul Bahrin Shah bin Raja Ahmad Baharuddin Shah - *Senator*

AHLI-AHLI (PH)

1. Yang Berhormat Dato’ Abdullah Sani bin Abdul Hamid, D.S.P.N. [Kapar] – PKR
2. “ Datuk Dr. Haji Abd. Latiff bin Ahmad, D.M.S.M, S.S.A.P, P.J.N., D.P.M.K. [Mersing] – PPBM
3. “ Datuk Abd Rahim bin Bakri, D.M.S.M., A.S.D.K. [Kudat] - PPBM
4. “ Tuan Ahmad Fahmi bin Mohamed Fadzil [Lembah Pantai] – PKR
5. “ Dato’ Seri Ahmad Faizal bin Azumu, S.P.M.P. [Tambun] – PPBM
6. “ Tuan Haji Akmal Nasrullah bin Mohd Nasir [Johor Bahru] – PKR
7. “ Tuan Ali anak Biju [Saratok] – PKR
8. “ Puan Alice Lau Kiong Yieng [Lanang] – DAP
9. “ Dato’ Seri Anwar bin Ibrahim [Port Dickson] – PKR
10. “ Tuan Awang Husaini bin Sahari [Putatan] – PKR
11. “ Dato’ Hajah Azizah binti Mohd Dun, D.I.M.P., P.G.D.K. [Beaufort] - PPBM
12. “ Dr. Azman bin Ismail [Kuala Kedah] - PKR
13. “ Tuan Cha Kee Chin [Rasah] – DAP
14. “ Tuan Chan Foong Hin [Kota Kinabalu] – DAP
15. “ Tuan Chan Ming Kai [Alor Setar] - PKR
16. “ Tuan Chang Lih Kang [Tanjong Malim] – PKR
17. “ Tuan Charles Anthony Santiago [Klang] – DAP
18. “ Tuan Chow Kon Yeow [Tanjong] – DAP
19. “ Datuk Christina Liew Chin Jin [Tawau] – PKR
20. “ Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang] – DAP
21. “ Dato’ Seri Hamzah bin Zainudin, S.P.M.P., D.P.M.P., D.P.T.J., K.M.N., A.M.P., P.P.T., J.P. [Larut] – PPBM
22. “ Datuk Dr. Hasan bin Bahrom [Tampin] – AMANAH
23. “ Datuk Haji Hasanuddin bin Mohd Yunus [Hulu Langat] – AMANAH
24. “ Tuan Hassan bin Abdul Karim [Pasir Gudang] – PKR
25. “ Dato’ Sri Ikmal Hisham bin Abdul Aziz, D.I.M.P, S.S.A.P. [Tanah Merah] – PPBM
26. “ Dato’ Johari bin Abdul, D.S.D.K. [Sungai Petani] – PKR
27. “ Tuan Jonathan bin Yasin [Ranau] – PKR

28. “ Tuan Jugah a/k Muiyang @ Tambat [Lubok Antu] – PKR
29. “ Tuan Karupaiya a/l Mutusami [Padang Serai] – PKR
30. “ Puan Kasthuriraani a/p Patto [Batu Kawan] – DAP
31. “ Dr. Kelvin Yii Lee Wuen [Bandar Kuching] – DAP
32. “ Tuan Kesavan a/l Subramaniam [Sungai Siput] – PKR
33. “ Tuan Khoo Poay Tiong [Kota Melaka] – DAP
34. “ Puan June Leow Hsiad Hui [Hulu Selangor] – PKR
35. “ Tuan Larry Soon @ Larry Sng Wei Shien [Julau] – PKR
36. “ Tuan Lim Kit Siang [Iskandar Puteri] – DAP
37. “ Tuan Lim Lip Eng [Kepong] – DAP
38. “ Dato' Mansor bin Othman, D.M.P.N. [Nibong Tebal] – PKR
39. “ Puan Maria Chin binti Abdullah [Petaling Jaya] – PKR
40. “ Datuk Wira Hajah Mas Ermieyati binti Samsudin, D.S.M., B.C.M., A.N.S., P.J.K., P.B.B., D.M.S.M., D.C.S.M., [Masjid Tanah] – PPBM
41. “ Dr. Michael Teo Yu Keng [Miri] – PKR
42. “ Dato' Haji Mohd Fasih bin Mohd Fakeh, P.J.K., K.M.N. [Sabak Bernam] - PPBM
43. “ Tuan Mordi anak Bimol [Mas Gading] – DAP
44. “ Dato' Seri Haji Mukhriz Tun Dr. Mahathir [Jerlun] – PPBM
45. “ Tuan Muslimin bin Yahaya [Sungai Besar] – PPBM
46. “ Dato' Sri Mustapa bin Mohamed, S.J.M.K., S.S.A.P., S.I.M.P., D.P.M.S. [Jeli] - PPBM
47. “ Puan Hajah Natrah Ismail [Sekijang] – PKR
48. “ Dato' Ngeh Koo Ham, D.P.M.P. [Beruas] – DAP
49. “ Tuan Nik Nazmi bin Nik Ahmad [Setiawangsa] – PKR
50. “ Tuan Noor Amin bin Ahmad [Kangar] – PKR
51. “ Dato' Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali, D.P.M.P. [Bagan Serai] - PPBM
52. “ Puan Noorita binti Sual [Tenom] – DAP
53. “ Puan Nor Azrina binti Surip [Merbok] – PKR
54. “ Puan Nurul Izzah binti Anwar [Permatang Pauh] – PKR
55. “ Tuan Oscar Ling Chai Yew [Sibu] – DAP
56. “ Tuan Pang Hok Liong [Labis] – DAP
57. “ Tuan P. Prabakaran [Batu] – PKR
58. “ Tuan Ramkarpal Singh a/l Karpal Singh [Bukit Gelugor] – DAP
59. “ Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee, S.M.W., P.G.D.K., A.S.D.K. [Beluran] - PPBM
60. “ Dato' Rosol bin Wahid [Hulu Terengganu] – PPBM
61. “ Puan Rusnah binti Aluai [Tangga Batu] – PKR
62. “ Tuan Sanisvara Nethaji Rayer a/l Rajaji [Jelutong] – DAP
63. “ Dato' Seri Dr. Santhara [Segamat] – PKR
64. “ Datuk Haji Shabudin Yahaya, P.J.K. [Tasek Gelugor] – PPBM
65. “ Tuan Sivakumar Varatharaju Naidu [Batu Gajah] – DAP
66. “ Tuan Steven Choong Shiau Yoon [Tebrau] – PKR

67. “ Dr. Su Keong Siong [Kampar] – DAP
68. “ Tuan Syed Ibrahim bin Syed Noh [Ledang] – PKR
69. “ Tuan Tan Kok Wai [Cheras] – DAP
70. “ Datin Paduka Dr. Tan Yee Kew [Wangsa Maju] – PKR
71. “ Tuan Teh Kok Lim [Taiping] – DAP
72. “ Tuan Tony Pua Kiam Wee [Damansara] – DAP
73. “ Puan Vivian Wong Shir Yee [Sandakan] – DAP
74. “ Tuan William Leong Jee Keen [Selayang] – PKR
75. “ Tuan Willie anak Mongin [Puncak Borneo] – PKR
76. “ Tuan Wong Chen [Subang] – PKR
77. “ Tuan Wong Hon Wai [Bukit Bendera] – DAP
78. “ Tuan Wong Kah Woh [Ipoh Timur] – DAP
79. “ Tuan Wong Ling Biu [Sarikei] – DAP
80. “ Puan Wong Shu Qi [Kluang] – DAP
81. “ Tuan Wong Tack [Bentong] – DAP
82. “ Datuk Zakaria bin Mohd. Edris @ Tubau [Libaran] - PPBM

AHLI-AHLI (BN)

1. Yang Berhormat Datuk Seri Panglima Abdul Azeez bin Abdul Rahim, P.J.N., D.I.M.P., J.P., S.P.D.K., S.J.M.K., S.S.A.P, D.H.M.S, D.C.S.M., P.J. [Baling] – UMNO
2. “ Dato’ Haji Abdul Rahman bin Mohamad, D.I.M.P., S.M.P., A.M.P. [Lipis] – UMNO
3. “ Datuk Seri Dr. Adham bin Baba [Tenggara] – UMNO
4. “ Datuk Seri Haji Ahmad bin Haji Hamzah, D.C.S.M., D.M.S.M., K.M.N., P.J.K., D.G.S.M., S.S.A.P. [Jasin] – UMNO
5. “ Datuk Seri Haji Ahmad bin Haji Maslan, D.M.S.M., P.J.K. [Pontian] – UMNO
6. “ Datuk Ahmad Jazlan bin Yaakub, P.J.N., K.M.N. [Machang] – UMNO
7. “ Dato’ Haji Ahmad Nazlan bin Idris, D.I.M.P., [Jerantut] – UMNO
8. “ Dato’ Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi, S.S.A.P., D.P.M.P., D.M.S.M., A.M.P., P.P.T., P.J.K., J.P., S.P.M.P., S.J.M.K., S.P.S.N., S.P.D.K., D.U.N.M., P.N.B.S., D.P.M.K., [Bagan Datuk] – UMNO
9. “ Tan Sri Datuk Seri Panglima Haji Annuar bin Haji Musa, P.S.M., S.P.D.K., D.G.S.M., S.I.M.P. [Keteroh] – UMNO
10. “ Dato’ Sri Azalina Othman Said, D.P.M.K., S.P.M.P., D.P.M.S., D.G.M.K., P.G.D.K. [Pengerang] – UMNO
11. “ Dato’ Sri Bung Moktar bin Radin, P.G.D.K., A.S.D.K., A.D.K., S.S.A.P. [Kinabatangan] – UMNO
12. “ Datuk Halimah binti Mohamed Sadique, P.J.N., P.I.S. D.C.S.M. [Kota Tinggi] – UMNO
13. “ Dato’ Sri Hasan bin Arifin, D.S.A.P., S.S.A.P. [Rompin] – UMNO
14. “ Dato’ Hasbullah bin Osman, D.P.M.P., A.M.P., J.P. [Gerik] – UMNO
15. “ Dato’ Seri Hishammuddin Tun Hussein, S.P.M.P, S.S.A.P, S.I.M.P., D.P.M.J., D.S.A.P., P.N.B.S., D.G.S.M., S.P.D.K. [Sembrong] – UMNO
16. “ Dato’ Seri Haji Idris bin Jusoh, S.S.M.Z., D.P.M.T., P.J.K. [Besut] - UMNO

17. “ Dato’ Sri Dr. Haji Ismail bin Haji Abd Muttalib, S.A.P., A.A.P., A.M.P., P.K.C., D.I.M.P., D.S.A.P., S.S.A.P. [Maran] – UMNO
18. “ Dato’ Sri Dr. Haji Ismail bin Haji Mohamed Said, D.I.M.P., S.M.P., K.M.N., S.S.A.P. [Kuala Krau] – UMNO
19. “ Dato’ Sri Ismail Sabri bin Yaakob, S.S.A.P., D.I.M.P., D.M.S.M., A.D.K. [Bera] – UMNO
20. “ Dato’ Jalaluddin bin Alias [Jekebu] – UMNO
21. “ Tuan Khairy Jamaluddin Abu Bakar [Rembau] - UMNO
22. “ Datuk Seri M. Saravanan, D.M.S.M., P.M.W., A.M.N. [Tapah] – MIC
23. “ Dato’ Seri Mahdzir bin Khalid, S.H.M.S., S.S.D.K., D.P.M.P., J.P., B.K.M. [Padang Terap] – UMNO
24. “ Datin Mastura binti Mohd Yazid [Kuala Kangsar] – UMNO
25. “ Dato’ Seri Mohamed Nazri bin Abdul Aziz, S.S.A.P, S.P.M.P., D.M.S.M., A.M.P., B.K.T., D.J.M.K., [Padang Rengas] – UMNO
26. “ Dato’ Mohd Nizar bin Haji Zakaria [Parit] – UMNO
27. “ Tuan Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar] – UMNO
28. “ Dato’ Sri Mohd Najib bin Tun Abd Razak, S.P.D.K., S.S.A.P., S.S.S.J., S.I.M.P., D.P.M.S., D.S.A.P., P.N.B.S., D.K., S.P.M.K., S.P.M.S., D.M.K., S.P.S.A., S.P.N.S., D.U.P.N., D.U.N.M, D.P. [Pekan] – UMNO
29. “ Tan Sri Haji Noh bin Haji Omar, P.S.M, D.P.M.S., D.M.S.M., K.M.N., A.S.A., P.J.K., J.P. [Tanjong Karang] – UMNO
30. “ Dato’ Dr. Noraini Ahmad, D.S.A.P., D.M.S.M. [Parit Sulong] – UMNO
31. “ Tuan Ramli bin Dato’ Mohd Nor [Cameron Highlands] – UMNO
32. “ Dato’ Sri Reezal Merican bin Naina Merican, D.I.M.P., S.S.A.P. [Kepala Batas] – UMNO
33. “ Dato’ Haji Salim Sharif [Jempol] – UMNO
34. “ Dato’ Seri Dr. Shahidan bin Kassim, S.P.M.P., S.S.A.P., A.M.P [Arau] - UMNO
35. “ Dato’ Dr. Shamsul Anuar bin Nasarah, D.P.M.P., S.M.S., P.P.N., P.P.T. [Lenggong] - UMNO
36. “ Dato’ Sri Haji Tajuddin bin Abdul Rahman, D.P.M.P., D.M.S.M., K.M.N., A.M.P., J.P. [Pasir Salak] – UMNO
37. “ Datuk Seri Tengku Adnan bin Tengku Mansor, S.S.A.P., D.G.S.M., S.I.M.P., S.J.M.K., D.M.S.M., P.J.N., D.S.D.K., D.S.A.P., K.M.N., D.I.M.P. [Putrajaya] – UMNO
38. “ Tengku Razaleigh Hamzah, D.K., S.P.M.K., P.S.M., S.S.A.P., S.P.M.S. [Gua Musang] – UMNO
39. “ Datuk Seri Ir. Dr. Wee Ka Siong, D.M.S.M., D.G.S.M. [Ayer Hitam] – MCA
40. “ Datuk Zahidi bin Zainul Abidin, D.M.S.M., S.M.P. [Padang Besar] – UMNO

AHLI-AHLI (PAS)

1. Yang Berhormat Dato’ Seri Abdul Hadi Awang, S.S.M.T. [Marang]
2. “ Dr. Abdul Latiff bin Abdul Rahman [Kuala Krai]
3. “ Tuan Haji Ahmad Amzad bin Mohamed @ Hashim [Kuala Terengganu]
4. “ Tuan Ahmad Fadhli bin Shaari [Pasir Mas]
5. “ Ustaz Haji Ahmad Marzuk bin Shaary [Pengkalan Chepa]

6. “ Tuan Ahmad Tarmizi bin Sulaiman [Sik]
7. “ Tuan Haji Awang bin Hashim [Pendang]
8. “ Dato’ Haji Che Abdullah bin Mat Nawi [Tumpat]
9. “ Tuan Che Alias bin Hamid [Kemaman]
10. “ Dato’ Dr. Mohd Khairuddin bin Aman Razali, D.M.P., D.I.M.P. [Kuala Nerus]
11. “ Tuan Nik Mohamad Abduh bin Nik Abdul Aziz [Bachok]
12. “ Dr. Nik Muhammad Zawawi bin Haji Salleh [Pasir Puteh]
13. “ Tuan Sabri bin Azit [Jeraf]
14. “ Tuan Shahrizukirmain bin Abd Kadir [Setiu]
15. “ Puan Hajah Siti Zailah binti Mohd Yusoff [Rantau Panjang]
16. “ Dato’ Takiyuddin bin Hassan, D.J.M.K., J.P. [Kota Bharu]
17. “ Dato’ Tuan Ibrahim bin Tuan Man [Kubang Kerian]
18. “ Tuan Haji Wan Hassan bin Mohd Ramli [Dungun]

AHLI-AHLI (PBB)

1. Yang Berhormat Tuan Haji Ahmad Johnie bin Zawawi [lgan]
2. “ Datuk Alexander Nanta Linggi, D.P.M.P., D.M.S.M., A.M.P., P.P.T., P.J.K., J.P., P.B.S., A.B.S. [Kapit]
3. “ Dato’ Sri Haji Fadillah bin Yusof, P.G.B.K., A.B.S., S.S.A.P., D.G.S.M. [Petrajaya]
4. “ Dato Hajjah Hanifah Hajar Taib [Mukah]
5. “ Tuan Haji Hasbi bin Haji Habibollah [Limbang]
6. “ Dato’ Henry Sum Agong, P.B.S., P.S.B.S. [Lawas]
7. “ Tuan Lukanisman bin Awang Sauni [Sibuti]
8. “ Dato’ Sri Hajah Nancy Shukri, K.M.N., P.G.B.K., S.S.A.P. [Batang Sadong]
9. “ Datuk Robert Lawson Chuat [Betong]
10. “ Dato’ Sri Hajah Rohani binti Abdul Karim, P.G.B.K., P.B.S., P.P.B., S.S.A.P. [Batang Lupar]
11. “ Puan Rubiah binti Wang [Kota Samarahan]
12. “ Dato’ Sri Dr. Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar, P.J.N., P.B.S., J.B.S., J.S.M., P.N.B.S. [Santubong]
13. “ Tuan Yusuf bin Abd Wahab [Tanjong Manis]

AHLI-AHLI (BEBAS)

1. Yang Berhormat Dato’ Sri Anifah bin Aman, S.S.A.P., D.I.M.P., P.G.D.K., A.S.D.K., J.P., S.P.D.K. [Kimanis]
2. “ Dato’ Syed Abu Hussin bin Hafiz Syed Abdul Fasal [Bukit Gantang]
3. “ Tuan Haji Yamani Hafez bin Musa [Sipitang]

AHLI-AHLI (PRS)

1. Yang Berhormat Datuk Aaron Ago Dagang, P.J.N. [Kanowit]
2. “ Datuk Ugak anak Kumbong, P.J.N. [Hulu Rajang]

AHLI-AHLI (WARISAN)

1. Yang Berhormat Tuan Haji Ahmad bin Hassan [Papar]
2. “ Tuan Ma'mun bin Sulaiman [Kalabakan]
3. “ Datuk Seri Panglima Haji Mohd Shafie bin Haji Apdal, P.G.D.K., D.S.A.P., D.M.S.M., J.P., S.P.M.P., S.P.D.K., P.G.D.K. [Semporna]
4. “ Datuk Rozman bin Isli, K.M.W., P.P.N. [Labuan]

AHLI-AHLI (PDP)

1. Yang Berhormat Tuan Anyi Ngau [Baram]
2. “ Dato' Seri Tiong King Sing, S.S.S.A., D.S.S.A., J.P., P.J.N. [Bintulu]

AHLI-AHLI (PBS)

1. Yang Berhormat Datuk Seri Panglima Dr. Maximus Johnity Ongkili, P.G.D.K., A.S.D.K., J.P., S.P.D.K., D.G.S.M., [Kota Marudu]

AHLI-AHLI (PBRs)

1. Yang Berhormat Tuan Arthur Joseph Kurup [Pensiangan]

AHLI-AHLI (UPKO)

1. Yang Berhormat Datuk Seri Panglima Wilfred Madius Tangau, J.S.M., P.G.D.K., J.P., A.D.K., S.P.D.K. [Tuaran]

AHLI-AHLI (SUPP)

1. Yang Berhormat Dato' Sri Dr. Richard Riot anak Jaem, P.J.N., J.B.S., K.M.N., S.S.A.P. [Serian]

AHLI-AHLI (STAR)

1. Yang Berhormat Datuk Dr. Jeffrey Kitingan [Keningau]

AHLI-AHLI (PSB)

1. Dato' Masir anak Kujat, P.P.B., D.I.M.P., J.M.N. [Sri Aman]

DEWAN RAKYAT**Ketua Pentadbir Parlimen**

Datuk Kamis bin Samin

Setiausaha Dewan Rakyat

Datuk Roosme binti Hamzah

Setiausaha Bahagian (Pengurusan Dewan)

Amisyahrizan bin Amir Khan

PETUGAS-PETUGAS**CAWANGAN PENYATA RASMI (HANSARD)**

Azhari bin Hamzah

Monarita binti Mohd Hassan

Rosna binti Bujairomi

Alzian binti Baharudin

Halijah binti Mat Sin @ Mt Zain

Muhammad Qhidir bin Mat Isa

Siti Norlina binti Ahmad

Noraidah binti Manaf

Nor Hamizah binti Haji Hassan

Nor Liyana binti Ahmad

Sharifah Nor Asilah binti Syed Basir

Nik Nor Ashikin binti Nik Hassan

Hafilah binti Hamid

Nor Faraliza binti Murad @ Nordin Alli

Sherliza Maya binti Talkah

Tengku Sofia Dora binti Tengku Mohamad

Nor Effazimmah binti Maliki

Nur Annisa binti Hamid

Sharifah Nazurah binti Wan Sahdi

Herdawati binti Mohd Amir Abbu

Hasnah Sakinah binti Mohd Hashim

Nor Sakinah binti Samat

Nurammarah binti Md Isa

Nur Hazwanie binti Mohd Rozali

Ahmad Syahril bin Haji Sikari @ Sik'ari

Azmir bin Mohd Salleh

Mohd. Izwan bin Mohd. Esa

Nor Kamsiah binti Asmad

Siti Zubaidah binti Karim

Aifarina binti Azaman

Noorfazilah binti Talib

Farah Asyraf binti Khairul Anuar

Julia binti Mohd. Johari

Syahila binti Ab Mohd Khalid

Ismalinda binti Ismail

Hazliana binti Yahaya

Amir Arshad bin Ab Samad

Hizamihatim Maggisa bin Juara

Muhammad Firdaus bin Ahmad

Izzul Syazwan bin Abdul Halim

Mohd Aizuddin bin Pahrol Laili

Maryam binti Azinuddin

**MALAYSIA
DEWAN RAKYAT
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PENGKAL KEDUA
MESYUARAT KETIGA**

Jumaat, 11 Oktober 2019

Mesyuarat dimulakan pada pukul 4.00 petang

DOA

[Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*]

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN 2020

Bacaan Kali Yang Kedua

4.05 ptg.

Menteri Kewangan [Tuan Lim Guan Eng]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan supaya Rang Undang-undang bertajuk "Suatu Akta bagi menggunakan sejumlah wang daripada Kumpulan Wang Yang Disatukan untuk perkhidmatan bagi tahun 2020 dan bagi memperuntukkan wang itu untuk perkhidmatan bagi tahun itu" dibaca bagi kali yang kedua.

Salam Sejahtera, Salam Harapan, Salam Sayangi Malaysiaku diucapkan kepada Tuan Yang di-Pertua, Ahli-ahli Yang Berhormat di pihak kerajaan mahupun pembangkang, tuan-tuan dan puan-puan serta semua rakyat Malaysia yang dikasihi. Marilah kita sama-sama memanjatkan kesyukuran kerana berkat rahmat Tuhan, Malaysia kekal aman, stabil dan makmur.

Terlebih dahulu izinkan saya menzahirkan kesetiaan yang tidak berbelah bahagi dan mengucapkan tahniah atas Pemasyhuran Ke Bawah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong Keenam Belas, Sultan Abdullah Ri'ayatuddin Al-Mustafa Billah Shah Ibni Almarhum Sultan Haji Ahmad Shah Al-Musta'in Billah.

Saya dengan rendah hati berdiri di sini untuk membentangkan Belanjawan 2020 yang merupakan Belanjawan Kedua di bawah Kerajaan Pakatan Harapan.

[Tepuk]

Sesungguhnya Tahun 2020 merupakan tahun yang istimewa di mana Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dari Langkawi telah mengilhamkan Wawasan 2020 hampir tiga dekad yang lalu, pada tahun 1991. *[Tepuk]*. Bagi meraikan negara berada di landasan yang tepat untuk menjadi negara maju, Wawasan 2020 akan berjaya jika tidak disebabkan oleh skandal kewangan, rasuah dan salah tadbir urus oleh kerajaan yang terdahulu. *[Dewan riuh]* Belanjawan Pakatan Harapan pertama yang dibentangkan pada tahun.....

[Dewan riuh].

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, masa untuk berbahas belum mula lagi. Ya, silakan.

[Dewan riuh]

Tuan Lim Guan Eng: Reformasi institusi dan dasar berjiwa rakyat bagi memperbetulkan penyelewengan kewangan dan salah guna kuasa yang berleluasa di bawah pentadbiran terdahulu.

Beberapa Ahli: Bohong! Bohong! Bohong!

[Dewan riuh]

[Pembesar suara dimatikan]

Beberapa Ahli: Bohong! Bohong banyak! Bohong!

Tuan Lim Guan Eng: ..penghasilan saksama ke arah kemakmuran bersama.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, jangan mengganggu semasa Menteri Kewangan membuat ucapan.

[Dewan riuh]

Tuan Lim Guan Eng: Kerajaan komited. *[Dewan riuh]*

Seorang Ahli: Bodoh dia ini!

Tan Sri Haji Noh bin Haji Omar [Tanjong Karang]: ... bolehlah.

[Pembesar suara dimatikan]

Tuan Lim Guan Eng: Kerajaan komited dan meneruskan matlamat Wawasan 2020 dengan trajektori pertumbuhan baharu berasaskan Wawasan Kemakmuran Bersama 2030 yang dilancarkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri daripada Langkawi.

Tuan Yang di-Pertua, mutakhir ini ekonomi dunia berada dalam situasi tidak menentu diakibatkan oleh perang dagangan di antara Amerika Syarikat dan negara lain terutamanya Republik Rakyat China. Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF) telah menurunkan unjuran pertumbuhan ekonomi dunia pada tahun 2019 daripada 3.9 peratus pada Julai 2018 kepada 3.2 peratus pada Julai 2019.

Pertubuhan Perdagangan Dunia (WTO) juga telah menurunkan unjuran pertumbuhan perdagangan barangan dunia bagi tahun 2019 daripada 2.6 peratus pada April 2019 kepada 1.2 peratus pada Oktober 2019 iaitu kadar terendah sejak tahun 2009.

■1610

Dalam iklim ekonomi sedemikian, sebagai sebuah negara perdagangan, tidak dapat tidak ekonomi Malaysia akan terkesan. Walau bagaimanapun, melalui dasar ekonomi dan pembaharuan yang dilaksanakan oleh Kerajaan Pakatan Harapan, ekonomi negara akan kekal berdaya tahan. Dalam separuh pertama 2019, pertumbuhan Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) adalah 4.7 peratus, dengan kadar pertumbuhan suku kedua pada 4.9 peratus. Malah, Malaysia adalah salah satu daripada sebilangan kecil ekonomi di dunia yang mencatatkan pertumbuhan lebih tinggi pada suku kedua berbanding suku sebelumnya. *[Tepuk]*

Kerajaan juga telah berjaya mengawal inflasi pada 0.2 peratus dalam separuh pertama 2019, berbanding 1 peratus pada 2018 dan 3.7 peratus pada 2017. Angka-angka ini membuktikan bahawa GST yang dilaksanakan di bawah pentadbiran sebelum ini telah menyumbang dengan ketara kepada harga yang lebih tinggi. Dengan menghapuskan GST pada kadar 6 peratus pada Jun 2018 dan digantikan dengan sistem Cukai Jualan SST pada September 2018, kadar inflasi negara telah berkurang ke tahap terendah sejak 2007.

[Tepuk]

[Dewan riuh]

Bagi tahun 2019, kadar inflasi dijangka pada 0.9 peratus. Sebagai menghormati mandat yang diberikan oleh rakyat pada pilihan raya umum tahun lalu, kerajaan tidak berhasrat melaksanakan semula GST. *[Tepuk]*

Walaupun dalam situasi perang perdagangan, eksport Malaysia hanya menguncup secara marginal pada 0.4 peratus dalam 8 bulan pertama 2019 berbanding tahun lalu. Eksport negara dijangka akan terus mencatatkan pertumbuhan positif pada 2019. Dalam tempoh yang sama, Malaysia merekodkan imbalan perdagangan berjumlah RM92.5 bilion iaitu 28.7 peratus lebih tinggi daripada RM71.9 bilion yang dicatatkan pada tahun sebelumnya.

Imbalan perdagangan yang kukuh tersebut akan memastikan akaun semasa negara terus mencatatkan lebihan pada tahun ini. Keseluruhannya, imbalan pembayaran Malaysia kekal positif, dengan lebihan akaun semasa bagi 2019 dijangka berjumlah RM43.4 bilion atau 2.9 peratus daripada Pendapatan Negara Kasar. Sementara itu, sehingga 30 September 2019, rizab antarabangsa negara kekal teguh pada RM431.3 bilion atau USD103 bilion, mencukupi untuk membiayai 7.6 bulan import tertangguh dan 1.1 kali hutang luar negeri jangka pendek.

Sistem kewangan Malaysia kekal kukuh dan stabil, meskipun sepanjang tahun berdepan persekitaran global yang mencabar serta volatiliti yang tinggi dalam pasaran kewangan antarabangsa. Tuan Yang di-Pertua, sebagai rakyat Malaysia, kita berkongsi tanggungjawab untuk membangunkan semula negara. Bagi maksud itu, sesi libat urus yang menyeluruh dengan semua pihak berkepentingan telah dilaksanakan. Selain sesi konsultasi belanjawan yang dianjurkan oleh Kementerian Kewangan, sebanyak 12 sesi Kumpulan Fokus telah dianjurkan secara bersama dengan kementerian dan kerajaan negeri di seluruh negara yang disertai oleh 2,500 orang yang mewakili lebih 1,200 organisasi.

Empat teras yang menunjangi Belanjawan 2020 adalah:

- (i) Memacu Pertumbuhan Ekonomi dalam Ekonomi Baharu dan Era Digital.
- (ii) Pelaburan ke Atas Rakyat, meningkatkan Keupayaan Modal Insan.
- (iii) Mewujudkan Masyarakat yang Bersatu, Inklusif dan Saksama.
- (iv) Memulihkan Institusi dan Kewangan Awam.

Strategi pertama menjadikan Malaysia sebagai Pilihan Utama Destinasi Pelaburan. Tuan Yang di-Pertua, semasa Yang Amat Berhormat dari Langkawi pertama kali menjadi Perdana Menteri, beliau telah membawa Malaysia mencapai kadar pertumbuhan ekonomi yang paling pesat dalam tempoh sedekad dari tahun 1988 hingga 1997 dengan kadar purata pertumbuhan KDNK tahunan sebanyak 9.3 peratus. Ini sekali gus mengangkat Malaysia sebagai Harimau Asia dalam ekonomi dunia. *[Tepuk]*

Kemasukan Pelaburan Langsung Asing (FDI) bukan sahaja mewujudkan pekerjaan baru dengan gaji yang lebih baik, menjana perniagaan baru ke dalam pasaran dan peluang ekonomi baharu, malah turut menaik taraf struktur ekonomi Malaysia daripada ekonomi domestik berasaskan pertanian kepada ekonomi perindustrian berorientasikan eksport.

Namun, pada awal abad ini, pertumbuhan ekonomi Malaysia beransur perlahan kepada purata 5.1 peratus semenjak tahun 2000. Penguncupan pramatang industri (*premature deindustrialisation*) dalam ekonomi Malaysia menyebabkan struktur ekonomi semakin bergantung kepada tenaga buruh, pekerja kurang mahir dan struktur kos yang rendah. Akibatnya, kita terus terperangkap dalam status berpendapatan sederhana dan terhinder daripada menjadi ekonomi maju berasaskan produktiviti, inovasi dan kemakmuran bersama.

Perang perdagangan yang berlarutan mewujudkan peluang yang unik untuk Malaysia kembali menjadi destinasi pilihan utama bagi FDI yang mempunyai nilai tambah tinggi. Peralihan pelaburan dalam rantaian bekalan dunia telah menyaksikan FDI yang diluluskan meningkat 47 peratus kepada RM80.1 bilion pada 2018 daripada RM54 bilion pada 2017. Bagi separuh pertama tahun ini, FDI yang diluluskan meningkat 97 peratus kepada RM49.5 bilion daripada RM25.1 bilion dalam tempoh yang sama tahun lepas.

FDI dalam sektor pembuatan yang diluluskan daripada Amerika Syarikat mencatatkan nilai tertinggi pada RM11.7 bilion, diikuti oleh Republik Rakyat China sebanyak RM4.8 bilion. Memandangkan China merupakan rakan dagangan terbesar negara, FDI dari China sepatutnya setara dengan Amerika Syarikat. Oleh yang demikian, Saluran Khas bagi menarik pelaburan dari China akan ditubuhkan di bawah InvestKL.

Untuk mengatasi kelewatan dalam meluluskan pelaburan asing dan tempatan, kerajaan telah menubuhkan Jawatankuasa Nasional Mengenai Pelaburan (NCI), yang dipengerusikan bersama oleh Yang Berhormat Menteri Kewangan dan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri. Semasa mesyuarat pertama NCI pada 28 Ogos lalu, tiga pelaburan bernilai RM2.2 bilion telah diluluskan. Tahun ini, kerajaan telah memulakan langkah untuk mengkaji secara menyeluruh dan merombak kerangka insentif sedia ada yang merangkumi Akta Penggalakan Pelaburan 1986, Pakej Galakan Istimewa dan insentif di bawah Akta Cukai Pendapatan 1967. Kerangka baharu ini dijangka akan siap pada 1 Januari 2021.

Kerajaan juga akan menyediakan pakej galakan pelaburan istimewa bernilai sehingga RM1 bilion setahun untuk tempoh 5 tahun. Ini merupakan sebahagian daripada langkah strategik untuk menarik syarikat Fortune 500 dan *global unicorns* dengan izin dalam

sektor berteknologi tinggi, pembuatan, kreatif dan ekonomi baharu. Sebagai syarat kelayakan, setiap syarikat perlu melabur sekurang-kurangnya RM5 bilion di Malaysia untuk menjana aktiviti ekonomi tambahan, seterusnya menyokong perusahaan kecil dan sederhana (PKS), mewujudkan 150 ribu pekerjaan berkualiti tinggi dalam tempoh lima tahun serta mengukuhkan ekosistem pembuatan dan perkhidmatan.

Bagi mentransformasikan perniagaan tempatan yang terunggul dan berpotensi untuk bersaing dalam pasaran eksport global, kerajaan juga akan menawarkan pakej galakan pelaburan istimewa bernilai sehingga RM1 bilion setahun untuk tempoh 5 tahun kepada syarikat tempatan yang layak. Insentif ini adalah bersyarat dan tertakluk kepada syarikat yang dapat membuktikan keupayaan untuk berkembang dan mengeksport produk dan perkhidmatan ke seluruh dunia.

■1620

Kerajaan menjangkakan langkah ini akan memperkukuh ekosistem rantai bekalan tempatan dan mewujudkan 100 ribu pekerjaan berkualiti tinggi untuk rakyat dalam lima tahun akan datang... [Tepuk]

Di samping mempercepatkan kelulusan pelaburan, kerajaan juga akan menyediakan peruntukan tambahan RM10 juta kepada Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri khususnya untuk meningkatkan pemantauan dan memastikan pelaburan direalisasikan selepas diluluskan. Kerajaan juga akan memperkenalkan insentif cukai untuk menggalakkan lagi aktiviti bernilai tambah tinggi dalam industri *electrical* dan *electronic* untuk beralih kepada ekonomi digital berasaskan 5G dan Industri 4.0, antaranya:

- (i) pengecualian cukai pendapatan sehingga 10 tahun kepada syarikat E&E yang melabur dalam perkhidmatan berasaskan pengetahuan; dan
- (ii) elaun cukai pelaburan khas untuk menggalakkan syarikat E&E sedia ada yang telah tamat tempoh elaun pelaburan semula, untuk terus kekal melabur di Malaysia.

Selain itu, bagi menggalakkan automasi sekali gus meningkat produktiviti syarikat, adalah dicadangkan:

- (i) elaun modal dipercepatkan dan elaun modal kelengkapan automasi bagi sektor pembuatan untuk syarikat yang membuat perbelanjaan ke atas RM2 juta dan RM4 juta pertama, perbelanjaan modal yang layak dilanjutkan sehingga tahun taksiran 2023; dan
- (ii) galakan ini turut diperluaskan kepada sektor perkhidmatan bagi syarikat yang membuat perbelanjaan ke atas RM2 juta pertama bagi perbelanjaan modal yang layak untuk tempoh mulai tahun taksiran 2020 hingga tahun taksiran 2023.

Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan Pakatan Harapan komited untuk terus menambah baik persekitaran perniagaan di Malaysia. Salah satu pembaharuan utama yang akan dilaksanakan ialah memudahkan urusan menjalankan perniagaan atau *ease of doing business* dengan mengurangkan bilangan langkah yang diperlukan untuk mendaftarkan perniagaan di Malaysia. Tidak dapat dinafikan bahawa pelabuhan dan sistem logistik yang berfungsi dengan baik adalah penting untuk sebuah negara perdagangan seperti Malaysia. Laporan Daya Saing Global oleh *World Economic Forum 2018* menunjukkan bahawa infrastruktur pengangkutan laut Malaysia adalah antara yang terbaik di dunia... [Tepuk]

Pelabuhan Klang kini menduduki tangga ke-12 pelabuhan kontena yang paling sibuk di dunia, dan dijangka mencapai kapasiti penuh dalam lima tahun yang akan datang. Oleh itu, kerajaan sedang melaksanakan kajian kebolehlaksanaan untuk pembangunan Pulau Carey bagi fasa pertumbuhan seterusnya. Ini adalah untuk menjadikan Pelabuhan Klang sebagai Pusat Maritim Serantau dan hab logistik kargo yang menggabungkan aktiviti pembuatan, pengedaran, penyatuan kargo, *bunkering* dan pembaikan kapal.

Bagi mencapai matlamat ini, kerajaan akan memperuntukkan RM50 juta untuk pembaikan dan penyelenggaraan jalan raya ke Pelabuhan Klang. Kementerian Pengangkutan akan melaksanakan kajian kebolehlaksanaan projek Serendah ke *Port Klang Rail Bypass* serta kajian kebolehlaksanaan Koridor Logistik Klang iaitu Lebuhraya Logistik Baru yang akan dibangunkan khusus untuk menghubungkan *north port-west port* dan rangkaian lebuh raya sedia ada dengan lebih cekap. Kedua-dua projek ini dianggarkan bernilai RM8.3 bilion.

Pada masa yang sama, untuk memudahkan aktiviti perdagangan melalui pelabuhan negara, Jabatan Kastam Diraja Malaysia akan memperkenalkan kemudahan pembayaran tertunda, atau *deferred payment facility* bagi mempercepat proses pelepasan dagangan rentas sempadan. Ini akan mengurangkan secara ketara masa, dan kos untuk perdagangan.

Selain pelabuhan laut, kerajaan juga ingin mengukuhkan hubungan perdagangan dengan Thailand melalui pembangunan hab logistik di kawasan Zon Ekonomi Sempadan Khas Kota Perdana di Bukit Kayu Hitam seluas 100 ekar. Sebagai lanjutan kepada Pembangunan Depot Truck yang diumumkan dalam Belanjawan 2019, kerajaan akan memperuntukkan RM50 juta untuk menggalakkan projek kerjasama awam-swasta. Kerajaan akan menyediakan infrastruktur utama sementara sektor swasta akan melabur dalam aset perniagaan yang diperlukan untuk memangkinkan pelaburan domestik berpotensi yang bernilai RM800 juta sekali gus menyediakan lebih 600 peluang pekerjaan.

Tuan Yang di-Pertua, RM1.1 bilion akan diperuntukkan untuk menyokong aktiviti di bawah koridor seperti berikut:

- (i) RM50 juta untuk pembangunan Taman Industri Lembah Chuping di Perlis oleh NCIA;
- (ii) RM69.5 juta untuk projek berkaitan Pelabuhan Kuantan oleh ECERDC;
- (iii) RM42 juta bagi pembinaan Pusat Rawatan Kumbahan Sungai Segget di Johor oleh EDAH;
- (iv) RM55 juta untuk menyokong infrastruktur Taman Industri Samalaju di Sarawak oleh RECODA; dan
- (v) RM25 juta untuk Presint Industri Agro di Sabah oleh SEDIA.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah melonjakkan Malaysia ke era teknologi maklumat dan komunikasi melalui penubuhan Koridor Raya Multimedia (MSC) pada tahun 1996. Kini kita sedang memasuki era digital. Kerajaan komited ke arah transformasi digital. Dalam tempoh setahun ini, reformasi kawal selia oleh Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM) bagi standard mandatori mengenai harga capaian telah berjaya mengurangkan harga jalur lebar sebanyak 49 peratus... [Tepuk] Dan mencetuskan anjakan permintaan pengguna untuk rangkaian internet yang lebih pantas.

Bank Dunia telah memuji kejayaan kerajaan dalam mempercepatkan purata kelajuan jalur lebar kepada tiga kali ganda dalam tempoh hanya setahun... [Tepuk] Pada masa ini, kerajaan akan membangunkan infrastruktur yang diperlukan bagi membentuk digital Malaysia melalui pelaksanaan Pelan Gantian Optik dan Kesalinghubungan Negara (NFCP) sepanjang tempoh lima tahun yang akan menyediakan liputan berkelajuan tinggi yang komprehensif dan jaringan digital yang berkualiti di seluruh negara termasuk kawasan luar bandar. Pelan ini akan melibatkan jumlah pelaburan sebanyak RM21.6 bilion melalui kerjasama awam-swasta.

Kerajaan melalui SKMM akan membiayai lebih separuh daripada pelaburan yang diperlukan dengan pelaburan oleh sektor swasta dalam bidang telekomunikasi melalui geran padanan.

Sebagai sebahagian daripada NFCP, kerajaan akan meningkatkan kesalinghubungan di kawasan pedalaman Malaysia khususnya di Sabah dan Sarawak bagi memastikan tiada pihak yang terpinggir di dalam Agenda Digital Negara... [Tepuk] SKMM akan memperuntukkan RM250 juta untuk menyediakan akses jalur lebar melalui teknologi satelit.

Selain itu, kerajaan akan memperuntukkan RM210 juta untuk mempercepatkan infrastruktur digital di bangunan awam terutamanya di sekolah dan kawasan berimpak tinggi seperti taman perindustrian. Keutamaan akan diberikan kepada lokasi dan negeri yang dapat memudahkan dan mempercepat pelaksanaan NFCP. Kesungguhan melaksanakan NFCP adalah penting dalam memperkenalkan teknologi dan perkhidmatan 5G kepada rakyat.

Bagi menggalakkan pembangunan teknologi oleh syarikat Malaysia untuk menghadapi gelombang perubahan 5G di seluruh dunia yang 100 kali lebih pantas berbanding 4G, kerajaan akan memperkenalkan Geran Pembangunan Ekosistem 5G bernilai RM50 juta.

Selain itu, kerajaan akan memperuntukkan RM25 juta untuk menyediakan Dana Geran Padanan secara bidaan untuk menggalakkan lebih banyak projek perintis aplikasi digital bagi dron penghantar, kenderaan pandu sendiri, teknologi *Blockchain* serta produk dan perkhidmatan lain yang memanfaatkan pelaburan dalam infrastruktur gentian optik dan 5G.

Kandungan digital boleh menjana nilai ekonomi. Misalnya pendapatan industri permainan video dunia melebihi USD150 bilion pada masa ini dan adalah lebih tinggi berbanding gabungan hasil industri muzik dan filem. Oleh itu, kerajaan akan memperuntukkan RM20 juta kepada *Malaysia Digital Economy Corporation* (MDEC) untuk memupuk jaguh tempatan dalam menghasilkan kandungan digital khususnya dalam bidang yang sedang berkembang pesat seperti e-permainan, animasi dan seni digital.

■1630

Bagi membangunkan digital Malaysia, kerajaan memerlukan penyertaan pihak swasta. Untuk tujuan ini, lebih banyak PKS Malaysia perlu menerima pakai langkah pendigitalan untuk operasi syarikat termasuk sistem jualan elektronik, perencanaan sumber daya perusahaan dan sistem pembayaran gaji elektronik.

Oleh itu, kerajaan akan menyediakan 50 peratus geran padanan dengan jumlah sehingga RM5,000 untuk pelanggan perkhidmatan tersebut. Geran padanan ini berjumlah RM500 juta untuk tempoh selama lima tahun dan dihadkan kepada 100,000 PKS pertama yang memohon untuk menaik taraf sistem mereka.

Bagi meningkatkan kecekapan pengeluaran produk, kerajaan akan memperuntukkan RM550 juta bagi menyediakan geran padanan automasi pintar kepada 1,000 syarikat pembuatan dan 1,000 syarikat perkhidmatan untuk mengautomatiskan proses perniagaan. *[Tepuk]*

Geran ini diberikan secara padanan sehingga RM2 juta bagi setiap syarikat. Kerajaan bercadang untuk menubuhkan 14 pusat peningkatan digital sehenti di semua negeri untuk memudahkan akses kepada pembiayaan dan pembangunan kapasiti perniagaan terutamanya PKS sejajar dengan Revolusi Industri 4.0. Sejumlah RM70 juta akan diperuntukkan kepada MDEC untuk menubuhkan pusat-pusat ini sebagai tambahan kepada Program 100 *Go Digital*.

Kerajaan bercadang untuk mewujudkan tiga perpustakaan digital baharu di Kedah, Perak dan Johor bertujuan menggalakkan perkongsian pengetahuan dan pendidikan melalui kandungan digital. *Cradle Fund* melalui Program Bimbing dan Pupuk atau *Coach and Grow Programme* telah melahirkan ramai usahawan teknologi berimpak tinggi melibatkan 469 syarikat dengan penjanaan hasil sebanyak RM2.3 bilion. Ini termasuk RM300 juta yang telah pun dieksport.

Oleh itu, sebagai komitmen berterusan kerajaan untuk menggalakkan inovasi di peringkat awal, kerajaan akan menyediakan RM20 juta untuk *Cradle Fund* bagi tujuan latihan dan geran untuk program ini.

Bagi memastikan kemakmuran bersama dengan syarikat digital yang berjaya, kerajaan akan memperkenalkan konsep tanggungjawab sosial digital atau DSR. Tanggungjawab sosial digital ini adalah komitmen oleh sektor perniagaan untuk meningkatkan keupayaan tenaga kerja masa depan dengan kemahiran digital untuk masyarakat yang memerlukan.

Untuk tujuan ini, sumbangan sektor swasta dan aktiviti tersebut akan diberikan potongan cukai. Di samping itu, sebanyak RM10 juta akan disediakan kepada MDEC untuk melatih usahawan mikro digital dan pakar teknologi bagi memanfaatkan *e-market places* dan platform media sosial.

Seramai 100 daripada usahawan mikro digital ini yang majoritinya terdiri daripada wanita dan belia telah berjaya menjana pendapatan sebanyak RM23 juta dalam tempoh hanya enam bulan. Ini sekali gus mengubah kehidupan mereka.

Kerajaan Pakatan Harapan mengiktiraf potensi tinggi e-sukan dan akan meningkatkan peruntukan sebanyak RM20 juta pada tahun 2020. *[Tepuk]* Kerajaan mengucapkan selamat berjaya kepada pasukan Malaysia dan semoga memenangi sebanyak mungkin pingat emas di Sukan SEA di Manila pada bulan Disember tahun ini. *[Tepuk]*

Tuan Yang di-Pertua, transformasi Malaysia kepada ekonomi digital hanya boleh direalisasikan sekiranya rakyat mengamalkan budaya digital dan mengambil bahagian dalam urus niaga digital menjurus ke arah masyarakat tanpa tunai.

Berdasarkan Pelan Sektor Kewangan Bank Negara Malaysia 2011 hingga 2020, Malaysia boleh menjimatkan kira-kira satu peratus daripada KDNK setiap tahun dengan beralih sepenuhnya kepada e-bayaran. Pada tahun 2018, jumlah urus niaga pembayaran mudah alih meningkat 20 kali ganda kepada lebih 24 juta transaksi berbanding kurang daripada dua juta transaksi pada tahun 2017.

Akan tetapi, Laporan Kajian *Nielsen* pada Januari tahun ini mendapati penerimaan keseluruhan e-dompot atau *e-wallet* masih rendah pada hanya pada lapan peratus sahaja. Bagi mempercepatkan transformasi ke arah peningkatan penggunaan e-dompot dalam masyarakat dan peniaga terutamanya perusahaan perniagaan kecil dan runcit untuk menerima bayaran digital, kerajaan akan menawarkan rangsangan digital secara *one-off* bernilai RM30 kepada semua rakyat Malaysia berumur 18 tahun ke atas dengan pendapatan tahunan kurang daripada RM100,000. [*Tepuk*]

Apa yang diperlukan hanya akaun e-dompot dengan identiti yang disahkan melalui penyedia perkhidmatan yang terpilih, rangsangan digital secara *one off* bagi setiap orang boleh ditebus dan digunakan untuk tempoh dua bulan bermula 1 Januari 2020 dan akan tamat pada 29 Februari 2020. Kerajaan akan memperuntukkan sehingga RM450 juta kepada Khazanah Nasional untuk melaksanakan insentif ini yang akan memberi manfaat kepada 15 juta rakyat Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, untuk memudahkan akses kepada pembiayaan untuk PKS dalam segmen utama, kerajaan akan membuat penambahbaikan terhadap skim jaminan pinjaman perniagaan atau SJPP. Bagi PKS Bumiputera, PKS yang berorientasikan eksport serta PKS yang melabur dalam automasi dan digital, jaminan kerajaan akan dinaikkan daripada 70 peratus kepada 80 peratus. [*Tepuk*] Sebagai tambahan, yuran jaminan turut dikurangkan kepada hanya 0.75 peratus. [*Tepuk*]

SJPP juga menyediakan kemudahan jaminan baru sebanyak RM500 juta untuk usahawan wanita. [*Tepuk*] Bagi terus menyokong usahawan Bumiputera baru, SME Bank akan memperkenalkan dua dana baharu di mana kerajaan akan menyediakan subsidi kadar faedah dua peratus setahun bagi mengurangkan kos pinjaman seperti berikut;

- (i) peruntukan dana RM200 juta khusus untuk usahawan wanita dengan tawaran pembiayaan sehingga RM1 juta bagi setiap PKS,
- (ii) peruntukan dana RM300 juta untuk menyokong PKS yang berpotensi menjadi jaguh serantau.

Untuk tujuan ini, keutamaan akan diberikan kepada pengeluar produk halal serta pengeluar produk dengan kandungan tempatan yang tinggi. [*Tepuk*] Peruntukan sebanyak RM30 juta juga akan disediakan kepada Kementerian Pembangunan Usahawan bagi memberi tumpuan kepada khidmat nasihat dan kesedaran untuk pensijilan halal, pembangunan produk halal dan menyediakan platform untuk industri tempatan bersaing di pasaran halal antarabangsa yang kini dianggarkan bernilai USD3 trilion.

Bagi membolehkan PKS kekal berdaya saing, mereka perlu terus meningkatkan eksport. Kerajaan Pakatan Harapan akan menaikkan siling bagi setiap syarikat bagi inisiatif geran pembangunan pasaran oleh MATRADE dari RM200,000 kepada RM300,000 setiap tahun. [*Tepuk*]

Pada masa yang sama, siling untuk penyertaan dalam setiap pameran eksport juga akan ditingkatkan dari RM15,000 kepada RM25,000. [*Tepuk*] Kerajaan akan memperuntukkan RM50 juta untuk menggalakkan PKS menyertai lebih banyak aktiviti promosi. Dalam era *fintech*, Bank Negara Malaysia sedang memuktamadkan rangka kerja pelesenan untuk bank digital yang akan diterbitkan menjelang akhir tahun ini untuk konsultasi awam.

Rangka kerja akhir akan dimuktamadkan dan dibuka untuk permohonan pada separuh pertama 2020. Kerajaan akan terus menyokong dan menggalakkan inovasi kewangan digital baru seperti platform *equity crowdfunding* dan *peer to peer* secara kolektif lebih RM430 juta telah dijana sehingga Jun tahun ini yang memberi manfaat kepada lebih 1,200 PKS. Atas kejayaan awal ini, kerajaan memperuntukkan tambahan RM50 juta kepada Malaysia Co-Investment Funds (MyCIF) di bawah Suruhanjaya Sekuriti Malaysia untuk memanfaatkan platform sebegini kepada PKS yang sukar mendapat akses pembiayaan. [*Tepuk*]

Bagi terus menggalakkan penyediaan sumber dana alternatif kepada syarikat baru serta menarik lebih banyak pelaburan asing ke Malaysia, galakan cukai bagi model teroka dan pelabur mangkin atau *angel investor* dilanjutkan sehingga tahun 2023.

■1640

Bagi memangkinkan dan menggalakkan pembiayaan kepada konsortium pembinaan yang membina projek dan prosesi di luar negara, kerajaan akan menyediakan RM1 bilion dalam bentuk jaminan padanan dengan nisbah satu kepada lima untuk dana ekuiti swasta khusus untuk melabur dalam konsortium Malaysia tersebut.

Untuk menyokong pembangunan usahawan Bumiputera, geran sebanyak RM445 juta akan diberikan dari segi akses kepada pembiayaan, penyediaan premis perniagaan dan latihan keusahawanan. Ini termasuklah:-

- (i) RM150 juta untuk semua program pembangunan dan peningkatan kemahiran keusahawanan oleh Perbadanan Usahawan Nasional Berhad;
- (ii) RM75 juta untuk membina kapasiti PKS Bumiputera oleh SME Corp yang merangkumi program untuk meningkatkan pemasaran, pembungkusan dan celik kewangan;
- (iii) RM170 juta untuk akses pembiayaan melalui TEKUN Nasional, SME Bank dan Pelaburan Hartanah Berhad; dan
- (iv) RM50 juta untuk program keusahawanan di bawah Unit Peneraju Agenda Bumiputera, Kementerian Hal Ehwal Ekonomi.

Kerajaan akan terus menyokong projek strategik menerusi program pembiayaan di bawah Bank Pembangunan Malaysia yang menawarkan subsidi faedah dua peratus setahun melalui:-

- (i) dana pembiayaan pembangunan mampan yang ditingkatkan dari RM1 bilion kepada RM 2 bilion;
- (ii) dana maritim dan logistik bernilai RM1 bilion; dan
- (iii) dana transformasi pendigitalan industri bernilai RM2 bilion yang kini akan menyokong pelaksanaan projek ke saling hubungan digital.

Berbanding pentadbiran dahulu yang memberikan pinjaman kepada peniaga kecil melalui koperasi yang berunsurkan politik, pentadbiran Pakatan Harapan mengasingkan unsur politik daripada pembiayaan dengan menyediakan pinjaman sebanyak RM100 juta di bawah Skim Pembiayaan Usahawan Perusahaan Kecil Komoditi Cina. Pembiayaan ini akan diuruskan oleh Bank Simpanan Nasional yang mempunyai lebih 380 cawangan di seluruh negara dengan kadar faedah empat peratus setahun.

Bagi usahawan etnik India, kerajaan akan menyediakan pinjaman sebanyak RM20 juta di bawah Skim Pembangunan Usahawan Masyarakat India, TEKUN Nasional yang dijangka memberi manfaat kepada 1,300 usahawan India juga dengan kadar faedah empat peratus setahun.

Institusi Kewangan Pembangunan (DFI) memainkan peranan penting sebagai institusi awam dalam menyokong matlamat pembangunan negara untuk memenuhi keperluan ekonomi baharu. Untuk mengukuhkan ekosistem ini, kerajaan melalui Bank Negara Malaysia mencadangkan pelan penstrukturan semula DFI dengan menubuhkan institusi kewangan baharu dalam dua fasa melalui penggabungan Bank Pembangunan Malaysia, Danajamin Nasional, SME Bank dan Bank Export-Import Malaysia.

Untuk tahun ini Kementerian Kewangan telah mewujudkan satu Jawatankuasa Khas Kewangan Islam yang dipengerusikan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri Kewangan dengan objektif utama untuk menggalak dan membangunkan ekosistem kewangan Islam.

Dalam meletakkan Malaysia sebagai pusat kecemerlangan kewangan Islam, jawatankuasa ini akan:-

- (i) merangka *Blueprint* ekonomi Islam yang melibatkan semua agensi berkaitan; dan
- (ii) menganjurkan inisiatif *outreach* dan kursus profesional untuk meningkatkan kefahaman mengenai kewangan Islam di seluruh negara.

Selain itu, potongan cukai bagi kos penerbitan dan potongan cukai tambahan bagi kos tambahan penerbitan sukuk di bawah prinsip wakalah akan dilanjutkan untuk tempoh lima tahun sehingga tahun taksiran tahun 2025.

Bagi terus mempromosikan aktiviti pengurusan dana Islam serta dana pelaburan mampan dan bertanggungjawab (*sustainable and responsible investment*), pengecualian cukai kepada syarikat pengurusan dana yang menguruskan dana patuh syariah dan dana SRI serta potongan cukai ke atas kos penerbitan sukuk SRI dilanjutkan untuk tempoh tiga tahun lagi sehingga tahun taksiran 2023.

Tuan Yang di-Pertua, demi mencapai kepelbagaian ekonomi untuk memperluaskan asas pertubuhan, langkah spesifik akan dilaksanakan dalam empat bidang. Empat bidang iaitu ekonomi hijau, pertanian, penyelidikan dan pembangunan serta pelancongan. Sebagai salah satu langkah untuk pembukaan pasaran bekalan elektrik, kerajaan akan melaksanakan peralihan daripada sistem berasaskan mekanisme *power purchase agreement* kepada sistem pasaran terbuka. Penjana elektrik berasaskan tenaga boleh diperbaharui dapat bersaing secara langsung di pasaran runcit. Pasaran elektrik yang lebih telus dan terbuka akan dapat memastikan kos elektrik yang lebih kompetitif untuk pengguna Malaysia.

Kerajaan berhasrat untuk merangka dasar yang berkaitan untuk mencapai sasaran negara bagi menjana 20 peratus penggunaan tenaga daripada tenaga boleh baharu menjelang tahun 2025.

Pada belanjawan tahun 2019, kerajaan telah memperluaskan senarai aset hijau yang layak untuk Elaun Cukai Pelaburan Hijau (GITA) di bawah direktori MyHijau. Untuk Belanjawan 2020, kerajaan akan melanjutkan galakkan GITA dan pengecualian cukai pendapatan bagi perkhidmatan teknologi hijau sehingga tahun 2023. Di samping itu galakan cukai akan turut diperkenalkan kepada syarikat yang melaksanakan aktiviti pajakan tenaga suria (*solar leasing*) dengan pengecualian cukai pendapatan sebanyak 70 peratus untuk tempoh sehingga 10 tahun.

Melalui kontrak prestasi tenaga, pelaburan modal awal bagi peralatan penjimatan tenaga untuk bangunan kerajaan akan dibayar balik melalui penjimatan kos utiliti yang dicapai. Pada tahun 2020, kerajaan akan mempercepatkan pelaksanaan kontrak prestasi tenaga untuk bangunan kerajaan dengan mengutamakan hospital dan institusi pendidikan.

Kerajaan amat prihatin terhadap kesan komoditi yang rendah ke atas mata pencarian rakyat khususnya pekebun kecil. Dalam masa yang sama kerajaan kecewa dan hampa dengan kempen anti-minyak sawit yang dilancarkan oleh Kesatuan Eropah dan Amerika Syarikat. Kerajaan berhasrat untuk menyokong industri ini dengan langkah-langkah berikut:-

- (i) kerajaan telah melancarkan dana pinjaman penanaman kelapa sawit berjumlah RM550 juta untuk pekebun kecil tanpa cagaran [tepuk] pada kadar faedah dua peratus setahun. Tempoh pinjaman adalah selama 12 tahun termasuk tempoh moratorium, selama empat tahun ke atas pembayaran balik. Penanaman semula akan dijalankan menggunakan teknik semaian terkini serta mematuhi piawaian pensijilan minyak sawit mampan Malaysia untuk memastikan produktiviti dan kebolehpasaran yang lebih baik; dan
- (ii) kerajaan akan memperuntukkan RM27 juta untuk menyokong usaha Lembaga Minyak Sawit Malaysia dalam meluaskan pasaran minyak sawit di peringkat antarabangsa dan menangani kempen anti-minyak kelapa sawit; dan
- (iii) untuk meningkatkan penggunaan biodiesel, penggunaan Biodiesel B20 untuk sektor pengangkutan akan dilaksanakan menjelang akhir tahun 2020. Ini dijangka meningkatkan permintaan minyak sawit sebanyak 500,00 tan setahun.

Kerajaan memahami akan kesukaran yang disebabkan oleh harga getah rendah dan penurunan hasil pada musim tengkujuh. Oleh itu, kerajaan akan memperuntukkan RM200 juta untuk bantuan musim tengkujuh pada pekebun kecil getah yang layak di bawah RISDA dan juga Lembaga Industri Getah Sabah. [Tepuk]

Kerajaan juga akan menyediakan RM100 juta untuk insentif pengeluaran getah pada tahun 2020 bertujuan meningkatkan pendapatan pekebun kecil yang terjejas akibat kejatuhan harga getah. Di samping itu kerajaan akan memperuntukkan sejumlah RM810 juta khususnya untuk kebajikan masyarakat FELDA seperti berikut:-

- (i) RM250 juta untuk program bagi meningkatkan pendapatan 11,600 orang peneroka;
- (ii) RM300 juta untuk hapus kira faedah pinjaman peneroka;
- (iii) RM100 juta bagi bekalan air FELDA;
- (iv) RM70 juta untuk perumahan generasi baharu peneroka FELDA; dan
- (v) RM90 juta untuk menaik taraf jalan dan infrastruktur asas di kawasan FELDA.

Belanjawan 2020 juga akan menyediakan RM738 juta untuk RISDA dan FELCRA untuk melaksanakan pelbagai program penjana pendapatan yang akan memberi manfaat kepada lebih 300,000 pekebun kecil RISDA dan 100,000 peserta FELCRA.

Kerajaan telah meningkatkan peruntukan kepada Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani daripada RM40.4 bilion untuk tahun 2019 kepada RM4.9 bilion untuk tahun 2020 [*Tepuk*] dengan memberi fokus khusus kepada meningkatkan pendapatan bagi pengusaha pertanian.

■1650

Elaun sara hidup nelayan akan ditingkatkan daripada RM200 kepada RM250 sebulan [*Tepuk*], menjadikan peruntukan keseluruhan sebanyak RM152 juta pada tahun 2020.

Tuan Yang di-Pertua, dalam usaha membantu petani, nelayan dan pekebun kecil mempelbagaikan sumber pendapatan kerajaan akan memperuntukkan sebanyak RM150 juta sebagai galakan Program Integrasi Tanaman seperti cili, nanas, kelapa, tembikai dan buluh [*Tepuk*] [*Dewan riuh*].

Kerajaan juga berhasrat menjadikan padi pulut sebagai produk perdana Pulau Langkawi bagi meningkatkan pendapatan petani. Bagi menyokong inisiatif ini, kerajaan akan memperuntukkan sebanyak RM30 juta untuk penghasilan beras pulut di Pulau Langkawi yang dijangka memberi manfaat kepada 1,200 orang petani [*Dewan riuh*].

Bagi meningkatkan hasil padi, kerajaan akan meningkatkan peruntukan input padi sebanyak RM855 juta pada tahun 2020, berbanding RM796 juta pada tahun 2019, di bawah Skim Baja Padi Kerajaan Persekutuan dan Skim Insentif Pengeluaran Padi. Di samping itu, kerajaan juga akan meneruskan subsidi padi bukit atau padi huma.

Akhir sekali, kerajaan juga akan memperuntukkan sebanyak RM43 juta ke arah Pembangunan Industri Pertanian 4.0 bagi membangunkan baka yang berkualiti dan berproduktiviti tinggi.

Tuan Yang di-Pertua, R&D kedudukan global Malaysia telah meningkat daripada kedudukan ke-37 di dunia pada tahun 2017 kepada kedudukan ke-35 pada tahun 2019 dalam Indeks Inovasi Global yang diterbitkan oleh *World Intellectual Property Organization*. Namun, usaha kita akan diteruskan dengan meningkatkan rangka kerja R&D Malaysia melalui:-

- (i) menggiatkan R&D dalam sektor awam dengan peruntukan sebanyak RM524 juta kepada pelbagai kementerian dan agensi;
- (ii) kerajaan juga akan memperuntukkan RM30 juta Geran Padanan R&D untuk menggalakkan kerjasama di antara industri dan ahli akademik bagi meningkatkan nilai tambah dalam penggunaan minyak sawit di sektor hiliran terutamanya *tocotrienol* dalam produk farmaseutikal dan bahan api biojet;
- (iii) menyelaras R&D dalam menubuhkan agensi pengurusan penyelidikan yang diperuntukkan sebanyak RM10 juta untuk menguruskan sumber penyelidikan awam secara berpusat;

- (iv) mengkomersialkan R&D dengan menubuhkan pejabat inovasi sehati di dalam sektor awam untuk memanfaatkan harta intelek secara komersial bagi menggalakkan aktiviti R&D dan universiti penyelidikan bermula dengan Universiti Malaya; dan [Tepuk]
- (v) pendapatan harta intelek daripada paten dan hak cipta perisian bagi aktiviti yang layak yang dibangunkan di Malaysia akan diberi pengecualian cukai pendapatan bagi tempoh sehingga 10 tahun berdasarkan konsep *modified nexus approached*.

Kerajaan juga akan memperuntukkan sebanyak RM11 juta melalui inisiatif yang digerakkan oleh Kementerian Tenaga, Sains, Teknologi, Alam Sekitar & Perubahan Iklim dengan kerjasama Kementerian Pendidikan untuk menggalakkan lebih ramai pelajar ke bidang Sains, Teknologi, Kejuruteraan dan Matematik (STEM) [Tepuk].

Tuan Yang di-Pertua, Tahun Melawat Malaysia 2020 merupakan usaha utama kerajaan untuk menjenamakan Malaysia sebagai destinasi utama pelancongan dengan sasaran seramai 30 juta orang pelancong. Kerajaan akan meneruskan pemberian 50 peratus hasil cukai pelancongan kepada setiap kerajaan negeri untuk menyokong usaha mereka bersempena dengan Tahun Melawat Malaysia 2020 [Tepuk].

Bagi memenuhi hasrat Tahun Melawat Malaysia 2020, sebanyak RM1.1 bilion diperuntukkan kepada Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya. Di mana RM90 juta dikhaskan untuk meningkatkan kesedaran, promosi dan program sempena kempen tersebut. Dalam pada itu, sebahagian besar daripada levi pelepasan yang dikenakan kepada penumpang yang keluar negara menggunakan pengangkutan udara mulai 1 September 2019 akan diperuntukkan kepada Projek Infrastruktur Pelancongan [Tepuk].

Untuk meningkatkan manfaat ekonomi Tahun Melawat Malaysia 2020, kerajaan akan mencadangkan insentif cukai yang disasarkan ke atas sektor kesenian dan pelancongan seperti berikut:-

- (i) pengecualian cukai pendapatan kepada penganjur aktiviti kesenian dan kebudayaan serta pertandingan sukan dan rekreasi bertaraf antarabangsa yang diluluskan dan penganjur persidangan;
- (ii) pelaburan baru bagi Taman Tema Antarabangsa diberikan pengecualian cukai pendapatan sebanyak 100 peratus daripada pendapatan berkanun atau elaun cukai pelaburan sebanyak 100 peratus ditolak sehingga 70 peratus untuk lima tahun;
- (iii) meningkatkan potongan cukai yang diberi kepada syarikat yang menaja aktiviti kesenian, kebudayaan dan warisan di Malaysia daripada RM700,000 hingga RM1 juta setahun;
- (iv) elaun modal dipercepatkan ke atas perbelanjaan bagi pembelian bas persiaran baru, jenis pemasangan tempatan dituntut sepenuhnya dalam tempoh dua tahun; dan
- (v) pengecualian duti eksais sebanyak 50 peratus bagi kenderaan pemasangan tempatan diberikan kepada pengendali pelancongan bagi pembelian kenderaan pelancongan baru yang layak.

Perkhidmatan kereta api *funicular* ke Bukit Bendera di Pulau Pinang dijangka mencecah seramai dua juta orang penumpang setahun dan melebihi kapasiti. Kerajaan akan menyumbang kepada pembinaan sistem kereta kabel baru ke Bukit Bendera dengan peruntukan sebanyak RM100 juta [Tepuk] [Dewan riuh], di mana kos tambahan akan ditanggung oleh kerajaan negeri.

Kerajaan akan memperuntukkan sebanyak RM5 juta kepada agensi Pembangunan Ekonomi Kebudayaan (CENDANA) untuk menyokong galeri seni visual dan penganjur pameran seni. Selain itu RM10 juta akan diperuntukkan kepada *Think City* untuk memelihara budaya dan warisan bandar dan bandar raya. Kerajaan juga akan menganjurkan Tahun Pelancongan Kesihatan Malaysia 2020 sebagai mengisi program Tahun Melawat Malaysia 2020 untuk memperkukuhkan kedudukan utama Malaysia sebagai destinasi pelancongan perubatan di rantau ini.

Pelancongan perubatan adalah sektor yang berkembang pesat di Malaysia, di mana ia telah meningkat 17 peratus setiap tahun dari 2015 hingga tahun 2018. Pada tahun 2018, sektor ini telah menjana pendapatan RM1.5 bilion daripada 1.2 juta orang pelancong kesihatan. Untuk mempromosikan lagi pelancongan kesihatan, kerajaan akan memperuntukkan sebanyak RM25 juta kepada Majlis Pelancongan Penjagaan Kesihatan Malaysia (MHTC) untuk mengukuhkan kedudukan Malaysia sebagai destinasi pilihan bagi pelancongan kesihatan di ASEAN untuk onkologi, kardiologi dan rawatan kesuburan.

Sehingga kini permohonan eVisa telah pun diperkenalkan kepada 10 buah negara termasuk China dan India. Bagi memudah cara proses pengeluaran visa, ejen pelancongan berlesen di bawah Kementerian Pelancongan dibenarkan untuk menghantar permohonan secara berkelompok sehingga 100 orang setiap transaksi melalui sistem *entry* dan eVisa.

Tuan Yang di-Pertua, pertumbuhan ekonomi yang baik sahaja tidak memadai untuk memastikan kemakmuran bersama dapat dikecapi. Malah ianya memerlukan penyertaan semua lapisan masyarakat supaya hasilnya dapat dikongsi secara saksama. Terdapat tiga cabaran yang berkait rapat dengan pasaran buruh yang memerlukan perhatian daripada kerajaan.

- (i) kerajaan amat bimbang dengan peningkatan lebih daripada setengah juta rakyat Malaysia menganggur pada tahun 2018 yang mana 140,000 orang merupakan graduan dari segi usia sekitar 290,000 orang penganggur merupakan belia berumur sehingga 24 tahun;
- (ii) jurang antara jantina dalam pekerjaan masih besar, sungguhpun Malaysia telah mencapai kemajuan yang ketara dengan pelantikan wanita yang pertama sebagai Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri [*Tepuk*], sebagai Yang Amat Arif Ketua Hakim Negara dan juga sebagai Ketua Pesuruhjaya (SPRM) [*Tepuk*];

■1700

Kadar penyertaan tenaga buruh wanita tidak berubah sekitar 55 peratus, jauh daripada sasaran 60 peratus. Kajian terkini Bank Dunia, merumuskan bahawa sekiranya semua halangan terhadap wanita dihapuskan, pendapatan per kapita negara akan meningkat sebanyak 26.2 peratus.

Ketiga, Malaysia terlalu bergantung kepada buruh berkemahiran rendah terutamanya pekerja asing. Tenaga buruh asing yang murah tidak menggalakkan syarikat tempatan untuk melabur dalam modal dan teknologi yang produktif. Secara rasminya, sehingga akhir tahun 2018, terdapat 2.2 juta orang pekerja asing atau 15 peratus daripada 15 juta orang tenaga buruh di Malaysia. Oleh itu, semua pihak perlu berusaha mengurangkan kebergantungan terhadap buruh asing berkemahiran rendah serta mengenal pasti cabaran-cabaran yang dihadapi oleh industri dalam memperoleh pekerja yang mencukupi dalam pasaran buruh.

Tuan Yang di-Pertua, *#MalaysiaKerja* atau *Malaysian@Work* – menyedari cabaran-cabaran yang dihadapi kerajaan akan melancarkan inisiatif *#MalaysiaKerja* bertujuan mewujudkan peluang pekerjaan yang lebih baik untuk belia dan wanita sekali gus mengurangkan kebergantungan terhadap pekerja asing berkemahiran rendah. [*Tepuk*]

Secara ringkasnya, *#MalaysiaKerja* dibahagikan kepada empat program yang disasarkan kepada pekerja dan majikan dengan menyediakan pelbagai insentif seperti berikut:

- (i) *#GraduanKerja* direka khusus untuk pengambilan graduan yang menganggur melebihi 12 bulan. Graduan yang menerima tawaran kerja akan menerima insentif gaji selama dua tahun sebanyak RM500 sebulan [*Tepuk*] sebagai tambahan kepada gaji yang diterima. Manakala majikan pula akan menerima insentif pengambilan pekerja sebanyak RM300 sebulan juga bagi tempoh yang sama;
- (ii) *#WanitaKerja* bertujuan mewujudkan 33,000 peluang pekerjaan setahun untuk wanita berusia di antara 30 tahun sehingga 50 tahun yang telah berhenti kerja selama setahun atau lebih. Wanita yang kembali kerja akan diberikan insentif gaji selama dua tahun sebanyak RM500 sebulan. Manakala, majikan pula akan diberikan insentif

pengambilan pekerja sebanyak RM300 sebulan bagi tempoh yang sama *[Tepuk]* Sebagai tambahan, pengecualian cukai pendapatan bagi wanita yang kembali kerja akan dilanjutkan empat tahun lagi sehingga tahun 2023 *[Tepuk]*;

- (iii) #WatanKerja adalah program kesamarataan kos pengambilan pekerja yang bertujuan mengalihkan kebergantungan terhadap pekerja asing berkemahiran rendah. Warganegara yang menggantikan pekerja asing akan diberikan insentif gaji selama dua tahun sebanyak RM350 atau RM500 sebulan mengikut sektor *[Tepuk]*. Warganegara iaitu pekerja tempatan. Manakala, majikan pula akan menerima insentif pengambilan sebanyak RM250 sebulan dalam tempoh yang sama; dan
- (iv) #PerantisKerja (Apprentice@Work) adalah insentif Program Pendidikan dan Latihan Teknikal Vokasional (TVET) dalam bentuk elaun tambahan sebanyak RM100 sebulan untuk pelajar dalam kursus TVET, bertujuan menggalakkan lebih ramai belia menyertai kursus TVET. Justeru, kerajaan juga akan melanjutkan potongan cukai sebanyak dua kali ke atas perbelanjaan yang dilakukan oleh syarikat yang menyertai Sistem Latihan Dual Nasional bagi tempoh dua tahun lagi. Sebagai tambahan, potongan cukai dua kali yang telah diberikan kepada syarikat yang melaksanakan Program Internship Berstruktur yang diluluskan oleh TalentCorp bagi pelajar yang mengikuti bidang kejuruteraan dan teknologi akan diperluaskan kepada semua bidang akademik yang lain.

Kerajaan percaya, menerusi Program #MalaysiaKerja warga Malaysia yang menganggur akan menguasai kemahiran dan kecekapan yang diperlukan bagi memastikan kelangsungan pekerjaan dengan syarikat yang relevan serta peratusan pengekalan pekerja selepas tempoh dua tahun insentif tamat adalah melebihi 90 peratus.

Ini akan membina modal insan dari kalangan penganggur untuk menjadi pekerja yang berdikari dan menyumbang secara produktif kepada pasaran buruh. Insentif #MalaysiaKerja akan disediakan oleh kerajaan dan diuruskan oleh Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP). Ini di mana, insentif gaji tersebut akan dikreditkan ke dalam akaun KWSP kecuali bagi Program #PerantisKerja. Inisiatif ini juga akan diintegrasikan dengan sistem insurans pekerjaan serta program pasaran buruh aktif yang lain. Kerajaan menjangkakan Program #MalaysiaKerja akan mewujudkan tambahan peluang pekerjaan sebanyak 350,000 *[Tepuk]* untuk rakyat Malaysia dalam masa lima tahun.

Program ini dapat mengurangkan kebergantungan kepada seramai 130,000 orang pekerja asing. #MalaysiaKerja dijangka melibatkan peruntukan keseluruhan sebanyak RM6.5 bilion dalam tempoh lima tahun yang akan datang *[Tepuk]*. Kerajaan juga akan melaksanakan langkah-langkah selanjutnya untuk menambah baik persekitaran kerja bagi para wanita dan ibu bapa secara amnya.

Sejajar dengan usaha ini, kerajaan pada tahun 2019 telah berjaya menyediakan 66 buah taska baharu di bangunan kerajaan dengan peruntukan sebanyak RM10 juta berbanding sasaran awal 50 buah taska. Bagi tahun hadapan, kerajaan akan meningkatkan peruntukan kepada RM30 juta untuk menyediakan lebih banyak lagi taska terutamanya di hospital dan sekolah. Sebagai tambahan, bagi meringankan beban kewangan ibu bapa yang menghantar anak-anak untuk pendidikan awal ke taska dan Taman Didikan Kanak-kanak (TADIK) berdaftar, pelepasan cukai individu bagi yuran yang dibayar akan dinaikkan daripada RM1,000 kepada RM2,000 *[Tepuk]*.

Selain daripada mewujudkan peluang pekerjaan baru, kerajaan juga akan meneruskan usaha untuk memodenkan pasaran buruh negara dengan menambah baik syarat-syarat pekerjaan untuk pekerja. Kerajaan akan meneliti semula Akta Kerja 1955 bagi memastikan akta tersebut kekal relevan dengan keperluan pasaran tenaga kerja semasa. Oleh itu, kajian semula Akta Kerja 1955 meliputi perkara berikut;

- (i) meningkatkan tempoh cuti bersalin daripada 60 hari kepada 90 hari berkuat kuasa mulai tahun 2021 *[tepu]*;
- (ii) memanjangkan kelayakan bayaran lebih masa bagi golongan yang berpendapatan kurang daripada RM2,000 kepada RM4,000 sebulan;

- (iii) menambah baik pengendalian aduan gangguan seksual dari segi perlindungan dan prosedur; dan
- (iv) memantapkan peruntukan berkaitan larangan diskriminasi dalam pekerjaan contohnya agama, kaum atau jantina [*tepuk*].

Kerajaan Pakatan Harapan komited untuk menambah baik kehidupan rakyat terutamanya bagi golongan berpendapatan rendah. Pada bulan Januari 2019, kerajaan telah meningkatkan gaji minimum kepada RM1,100 sebulan. Justeru, bagi mengimbangi keperluan pekerja dan majikan dengan mengambil kira kenaikan kos sara hidup di bandar-bandar utama, kerajaan mencadangkan supaya gaji minimum ditingkatkan kepada kadar RM1,200 sebulan [*Tepuk*]. Hanya di wilayah bandar-bandar utama berkuat kuasa pada tahun 2020.

Seiring dengan persekitaran kerja yang sering berubah, mekanisme perlindungan sosial pekerja juga harus ditambah baik. Dalam konteks ini, pertama, KWSP akan memperluaskan perlindungan kepada pekerja kontrak di bawah kontrak untuk perkhidmatan atau *contract for service* dan profesional.

■ 1710

Sebagai permulaan, skim ini akan dijalankan secara sukarela bagi pekerja dalam industri seni dan hiburan melalui kerjasama antara KWSP dan FINAS sebelum diperluaskan kepada sektor lain. Kedua, skim keselamatan sosial pekerjaan sendiri oleh PERKESO akan diperluaskan bagi membolehkan caruman oleh 18 kumpulan yang bekerja sendiri mulai tahun 2020 seperti nelayan, petani, pemilik tunggal dan perkongsian.

PERKESO juga akan membina sebuah pusat rehabilitasi baharu dengan kos sebanyak RM500 juta di Perak selepas kejayaan pusat rehabilitasi PERKESO di Melaka. Pusat baharu ini akan dilengkapi dengan teknologi terkini termasuk robotik, rawatan trauma dan pusat kecemerlangan bagi mencegah kemalangan dengan kerjasama agensi berkaitan.

Pada tahun 2019, program i-Suri telah mendapat peruntukan sebanyak RM45 juta sebanyak tambahan ke atas sumbangan yang diberikan oleh suami kepada isteri yang tidak bekerja. Pada tahun 2020, program ini akan ditambah baik bagi membolehkan suami memilih untuk menyumbang secara sukarela sebanyak dua peratus daripada 11 peratus carumannya ke dalam akaun KWSP isterinya.

Kerajaan juga bercadang untuk memanjangkan manfaat di bawah i-Suri melalui perlindungan keselamatan sosial di bawah PERKESO. Peruntukan sebanyak RM2 juta akan disediakan pada tahun hadapan kepada PERKESO bagi tujuan ini.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan komited untuk menyediakan pendidikan yang berkualiti kepada segenap lapisan masyarakat. Sehubungan itu, Kementerian Pendidikan terus menjadi penerima peruntukan terbesar pada tahun 2019 sebanyak RM60.2 bilion, pada tahun 2020 sebanyak RM64.1 bilion. Ini mencerminkan komitmen kerajaan untuk melabur demi masa depan anak kita. Kerajaan akan terus melabur dan membina sekolah-sekolah baharu selaras dengan peningkatan populasi penduduk.

Walau bagaimanapun, pada masa lalu keadaan sekolah sedia ada sering diabaikan. Bagi memastikan sekolah-sekolah sedia ada menyediakan persekitaran, pembelajaran yang lebih kondusif untuk anak-anak kita. Kerajaan akan menambah peruntukan penyelenggaraan dan menaik taraf sekolah daripada RM652 juta seperti yang diumumkan dalam Belanjawan 2019 kepada RM735 juta pada tahun 2020 seperti berikut:

Jenis Sekolah	Jumlah (RM)
Sekolah Kebangsaan	300 juta
Sekolah Jenis Kebangsaan Cina	50 juta
Sekolah Jenis Kebangsaan Tamil	50 juta
Sekolah Berasrama Penuh	50 juta

Maktab Rendah Sains MARA	50 juta
Sekolah Agama Bantuan Kerajaan	50 juta
Sekolah Mubaligh	50 juta
Sekolah Tahfiz	50 juta
Sekolah Agama Rakyat dan Sekolah Persendirian	25 juta
Sekolah Pondok yang berdaftar	25 juta
Sekolah Menengah Jenis Kebangsaan	20 juta
Sekolah Menengah Persendirian Cina	15 juta

Kerajaan juga akan memberi tumpuan kepada pembaik pulih sekolah daif dengan peruntukan sebanyak RM783 juta pada tahun 2020. *[Tepuk]* Terutamanya di Sabah dan Sarawak. Tahun hadapan, kerajaan akan membina beberapa sekolah baharu di Langkawi, di Kulai, di Hulu Langat, di Putrajaya, di Pasir Gudang, di Tumpat, di Marang dan juga di Johor Bahru. Bagi sekolah kebangsaan, peruntukan sebanyak RM23 juta akan disediakan untuk memastikan sekolah mempunyai kemudahan mesra orang kurang upaya (OKU). Ini selari dengan dasar penolakan sifar atau *zero reject* yang telah diperkenalkan oleh Kementerian Pendidikan. Di mana tiada kanak-kanak OKU dinafikan hak pendidikan disebabkan kelainan upaya mereka. *[Tepuk]*

Kerajaan juga akan meningkatkan jumlah bantuan pembayaran utiliti tambahan yang juga merangkumi pembedaan sebanyak RM12 juta sekali gus memberi manfaat kepada 2,000 sekolah bantuan kerajaan. Salah satu bidang fokus utama dasar pembangunan modal insan adalah dengan mengarus perdana TVET. Justeru, kerajaan akan meningkatkan peruntukan daripada RM5.7 bilion pada tahun 2019 kepada RM5.9 bilion pada tahun 2020 bagi program TVET. Ini termasuklah pertama, memperkukuhkan lagi sinergi di antara sektor awam dan swasta menerusi peningkatan pembiayaan Pusat Pembangunan Kemahiran Negeri (SSDC).

Oleh itu, kerajaan akan memperuntukkan RM50 juta melalui Perbadanan Tabung Pembangunan Kemahiran bagi membiayai kursus TVET yang dilaksanakan oleh SSDC. Kedua, menggalakkan kerjasama industri yang lebih oleh Institusi Latihan Kemahiran Awam (ILKA) dengan membenarkan ILKA menggunakan lebih hasil yang dijana daripada kursus TVET yang disediakan kepada industri untuk perbelanjaan seperti menaik taraf peralatan dan melantik tenaga pengajar daripada industri.

Ketiga, menyediakan geran padanan berjumlah RM20 juta untuk menyokong kursus TVET yang direka khas untuk dilaksanakan dengan kerjasama industri. Ketiga, kerajaan akan memperluaskan laluan kerjaya graduan TVET untuk melanjutkan pengajian dan mendapatkan pekerjaan. Justeru, rangkaian Universiti Teknikal Malaysia akan mula menawarkan kursus Ijazah untuk pelatih yang telah menamatkan pengajian dari kolej vokasional pada tahun hadapan. *[Tepuk]*

Keempat, Pembangunan Sumber Manusia Berhad akan bekerjasama dengan industri untuk menyediakan latihan TVET yang dipadankan dengan pekerjaan yang bersesuaian. Bagi tujuan ini kerajaan akan menyediakan RM30 juta untuk melatih lebih 3,000 belia daripada keluarga pendapatan rendah.

Sebagai usaha untuk menggalakkan pembelajaran dewasa, KWSP akan memperluaskan skop pengeluaran bagi tujuan membiayai pendidikan di peringkat sijil, khususnya bagi program yang diakreditasi selari dengan aspirasi 4.0 negara. KWSP juga sedang mengkaji untuk memperluaskan pengeluaran ini kepada ibu bapa dan pasangan pencarum. Di samping itu, kerajaan akan menyediakan geran RM20 juta yang akan dipadankan dengan peruntukan RM20 juta daripada HRDF untuk menggalakkan golongan dewasa yang bekerja menduduki peperiksaan pensijilan profesional dalam bidang kursus berkaitan industri 4.0.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan akan terus memberi penekanan terhadap peluang pembelajaran di bawah MARA dan Yayasan Peneraju Pendidikan Bumiputera. Sasaran

MARA tertumpu kepada bumiputera berpendapatan rendah dan tinggal di luar bandar dengan menyediakan pendidikan melalui institusi seperti Maktab Rendah Sains MARA, Kolej GIATMARA dan Universiti Kuala Lumpur (UniKL).

Justeru, pada tahun 2020, kerajaan akan memperuntukkan sejumlah RM1.3 bilion bagi institusi pendidikan di bawah MARA *[Tepuk]* dan sebanyak RM2 bilion bagi membiayai pinjaman untuk 50,000 pelajar. *[Tepuk]* Di samping itu, sebanyak RM192 juta juga diperuntukkan untuk program pensijilan profesional di bawah Yayasan Peneraju.

Tuan Yang di-Pertua, kesaksamaan ekonomi antara kaum, agama, geografi dan latar belakang merupakan tonggak sesebuah negara yang bersatu. Untuk itu kerajaan berusaha membela dan memperkuasakan semua secara inklusif dan bukannya satu kelompok sahaja. Meskipun terdapat penambahbaikan dalam jurang pendapatan di Malaysia, kerajaan akan terus meningkatkan usaha untuk merapatkan jurang pendapatan rakyat terutamanya di antara bandar dan luar bandar.

Kerajaan akan meningkatkan peruntukan bagi pembangunan luar bandar, daripada RM9.7 bilion dalam tahun 2019 kepada RM10.9 bilion dalam tahun 2020. *[Tepuk]*

Langkah pertama di bawah strategi pembangunan inklusif adalah untuk merapatkan jurang antara bandar dengan luar bandar dengan memperluaskan liputan infrastruktur asas bagi kawasan luar bandar, terutamanya Sabah dan Sarawak. *[Tepuk]*

Untuk tahun 2020, kira-kira RM587 juta akan diperuntukkan untuk projek bekalan air luar bandar, di mana RM470 juta untuk Sabah dan Sarawak bagi memenuhi sasaran 99 peratus akses kepada air bersih.

■1720

Kerajaan juga akan membelanjakan RM500 juta untuk projek bekalan eklektik luar bandar yang memberi manfaat kepada lebih 30 ribu isi rumah luar bandar di mana majoriti penerima faedah tinggal di Sabah dan Sarawak... *[Tepuk]*

Satu lagi keutamaan pembangunan ialah jalan luar bandar dan jalan perhubungan desa... *[Disorak]* Dengan peruntukan sebanyak RM1 bilion di seluruh Malaysia di mana tumpuan diberikan untuk membina jalan laur bandar di Sabah dan Sarawak... *[Tepuk]* *[Disorak]* Projek-projek di Sabah sebanyak RM326 juta, dan Sarawak sebanyak RM224 juta akan memberi faedah kepada 145 ribu penduduk.

Kerajaan tetap komited untuk menyiapkan Projek Lebuhraya Pan Borneo yang merupakan pemangkin kepada pertumbuhan ekonomi di Sabah dan Sarawak. Proses rasionalisasi kos setakat ini telah menghasilkan penjimatan sebanyak RM1.2 bilion... *[Tepuk]* Mengurangkan kos projek kepada RM29 bilion. Penjimatan ini membolehkan perancangan kerajaan untuk projek lain bagi memacu pertumbuhan ekonomi termasuk di Sabah dan Sarawak seperti Lebuhraya *Trans Borneo* sepanjang 165 kilometer yang menghubungkan Sabah dan Sarawak ke Kalimantan Timur. Antara komponen penting projek ini adalah pakej bernilai RM600 juta untuk 40 kilometer jalan Kalabakan-Serudong, dan pembinaan Kompleks Kastam, Imigresen, Kuarantin dan Keselamatan dan kuarters perumahan kerajaan.

Di samping itu pada tahun 2018, Sabah dan Sarawak merupakan penerima tertinggi pemberian Kerajaan Persekutuan- masing-masing sebanyak RM1.14 bilion dan RM1.3 bilion.... *[Tepuk]*

Pada tahun 2020, Sabah dan Sarawak kekal sebagai negeri yang menerima perbelanjaan pembangunan tertinggi dengan peruntukan masing-masing sebanyak RM5.2 bilion dan RM4.4 bilion... *[Tepuk]**[Disorak]* Peruntukan tersebut membuktikan bahawa Kerajaan Pakatan Harapan mengutamakan keperluan Sabah dan Sarawak. Dalam semangat yang sama... *[Tepuk]* Kerajaan Persekutuan berhasrat untuk meningkatkan Geran Kewangan kepada Sabah dan Sarawak seperti mana yang diperuntukkan di bawah Perjanjian Malaysia 1963.

Pemberian khas di bawah Perkara 112(d), Perlembagaan Persekutuan, merupakan sebahagian daripada Geran Persekutuan. Sejak Tahun 1969, kadar Pemberian Khas Tahunan ini iaitu sebanyak RM26.7 juta untuk Sabah dan RM16 juta untuk Sarawak belum pernah disemak semula sejak tahun 1969. Oleh itu, buat pertama kalinya bermula tahun 2020, Kerajaan Pakatan Harapan bercadang untuk menggandakan kadar tersebut kepada RM53.4 juta untuk Sabah, dan RM32 juta untuk Sarawak bagi menunjukkan keprihatinan kepada rakyat di Sabah dan Sarawak... *[Dewan Riu]* Kerajaan akan menggandakan lagi pemberian khas kepada RM1.6 juta untuk Sabah, dan RM64 juta untuk Sarawak dalam tempoh lima tahun lagi.... *[Tepuk]*

Selain itu, sejumlah RM4.85 bilion juga akan disediakan di bawah MARIS kepada semua Kerajaan Negeri untuk penyelenggaraan jalan raya negeri. Garis panduan sedia ada tidak membenarkan dana MARIS digunakan untuk kerja-kerja membaiki dan menaik taraf jalan. Justeru untuk memberi lebih kelonggaran, Kerajaan Negeri dibenarkan menaik taraf jalan, jambatan, parit, longkang dan cerun dengan menggunakan dana MARIS sehingga 15 peratus atau RM20 juta yang mana lebih rendah.

Bagi memastikan pembangunan luar bandar khususnya di Sabah dan Sarawak mendapat keperluan asas seperti LPG dan petrol pada harga yang berpatutan, kerajaan akan memperuntukkan RM170 juta untuk membiayai kos pengangkutan, dan pengedaran barang asas ke kawasan luar bandar.

Subsidi. Peruntukan untuk subsidi dan bantuan sosial akan ditingkatkan daripada RM22.3 bilion untuk tahun 2019 kepada RM24.2 bilion, termasuk bantuan kebajikan seperti bantuan sara hidup dan subsidi yang berkaitan dengan pertanian, bahan api dan kadar faedah.

Pada Tahun 2019 BSH telah memberikan manfaat kepada RM3.9 juta isi rumah. Mulai tahun depan, kerajaan akan memperuntukkan RM5 bilion untuk BSH, dan memperluaskan skim ini meliputi 1.1 juta individu bujang berumur melebihi 40 tahun yang berpendapatan kurang daripada RM2,000 sebulan. Sebagai tambahan, OKU berumur 18 tahun dan ke atas, dengan pendapatan kurang daripada RM2,000 sebulan juga layak menerima bayaran BSH. Individu bujang berumur 40 tahun ke atas yang OKU layak menerima sebanyak RM300 secara automatik menjadi penerima skim takaful mySalam secara percuma.

Kerajaan akan terus menyokong agensi kebajikan dan pertubuhan bukan kerajaan (NGO) dalam aktiviti mereka. Akan tetapi, tidak terhad kepada:

- (i) sebanyak RM575 juta akan disediakan untuk bantuan sosial ekonomi yang memanfaatkan seramai 137 ribu warga emas dengan pendapatan isi rumah di bawah garis kemiskinan. Selain itu, kerajaan juga akan memperuntukkan sebanyak RM4.6 juta kepada pusat aktiviti warga emas untuk menampung perbelanjaan sebanyak 129 pusat di seluruh Malaysia yang memberi manfaat kepada seramai 37 ribu warga emas.
- (ii) peruntukan RM80 juta untuk menaik taraf membaiki dan menyelenggarakan 67 pelbagai institusi di bawah Jabatan Kebajikan Masyarakat termasuk pusat jagaan kanak-kanak OKU, dan warga emas.
- (iii) sejumlah RM25 juta diperuntukkan untuk mengurus, mentadbir dan memperluaskan Program *Food Bank* ke seluruh negara... [Tepuk] iaitu satu inisiatif bagi mengagihkan semula sebanyak 3,000 tan metrik makanan berlebihan yang didermakan setiap hari kepada kumpulan sasaran yang memerlukan, terutamanya golongan B40.
- (iv) sebanyak RM20 juta diperuntukkan untuk lima pusat latihan berdikari baharu. Program latihan bagi *syndrom down* dan Taska OKU. Dalam masa yang sama, perkhidmatan latihan dan tunjuk ajar yang disediakan oleh penyedia perkhidmatan latihan kepada golongan OKU akan dikecualikan cukai perkhidmatan.
- (v) sebanyak RM15 juta diperuntukkan kepada Agensi Antidadah Kebangsaan bagi melaksanakan Program RINTIS bersama NGO, dan komuniti tempatan, bagi meningkatkan keberkesanan program pemulihan dadah.
- (vi) kerajaan mengambil berat akan kebajikan golongan gelandangan. Oleh itu, pada tahun 2020 sebanyak RM4.5 juta diperuntukkan untuk Anjung Singgah yang memanfaatkan 7,000 gelandangan.

Semasa pertabalan Yang Dipertuan Agong Ke-16, Ke Bawah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Raja Permaisuri Agong telah memperagakan kain tenun Pahang Diraja yang ditenun oleh penghuni Penjara Penor dan Bentong. Sehubungan itu, bagi mengembangkan latihan kemahiran dan program banduan untuk memenuhi standard TVET Kebangsaan, kerajaan akan memperuntukkan sebanyak RM20 juta khusus bagi program perkhidmatan makanan, pertukangan, perkhidmatan dobi dan kimpalan.

Bagi menyokong pertumbuhan perusahaan sosial untuk membantu meningkatkan kesejahteraan sosioekonomi dalam membina komuniti, MAGIC- *Malaysian Global Innovation and Creativity Centre* akan diperuntukkan RM10 juta.

Kerajaan juga akan memperuntukkan tambahan RM10 juta kepada MyCIF. Ini adalah khusus untuk perusahaan sosial bagi mengumpul dana menerusi platform pembinaan P2P di mana MyCIF akan melabur dengan pelabur swasta secara sempadan *one-to-one* dengan menyediakan pembiayaan pada kadar yang berpatutan.

Selanjutnya, bagi menggalakkan sektor swasta menderma untuk meningkatkan tanggungjawab sosial, berkuat kuasa pada 5 September 2019, kerajaan telah meningkatkan nilai ambang pelaburan derma dari RM5,000 kepada RM10,000 di bawah subseksyen 44(6), Akta Cukai Pendapatan 1967.

■1730

Mulai 2020, amaun ini akan dinaikkan RM20,000. Bagi terus memupuk budaya menderma di kalangan rakyat Malaysia, potongan cukai ke atas sumbangan tunai kepada aktiviti kebajikan sukan serta projek berkepentingan nasional yang pada masa ini dihadkan kepada tujuh peratus daripada pendapatan agregat bagi pembayar cukai selain syarikat akan dinaikkan dan diselaraskan dengan had 10 peratus seperti yang dinikmati oleh syarikat.

Potongan cukai juga diperluaskan kepada pertama, sumbangan wakaf tunai kepada pihak berkuasa agama negeri atau badan yang ditubuhkan oleh pihak berkuasa agama negeri untuk mentadbir wakaf. Kedua, sumbangan wakaf tunai kepada universiti awam yang diluluskan untuk menerima wakaf oleh pihak agama negeri. Ketiga, sumbangan *endowment* dalam bentuk tunai kepada universiti awam.

Pada masa ini, pengecualian cukai pendapatan diberikan ke atas semua pendapatan yang diterima oleh institusi dan organisasi keagamaan yang ditubuhkan bagi tujuan penyebaran dan perkembangan agama dan berdaftar dengan Pendaftar Pertubuhan Malaysia. Bermula tahun 2020, layanan cukai ini akan diperluaskan kepada institusi dan organisasi keagamaan yang berdaftar sebagai syarikat berhad menurut jaminan atau CLBG dengan Suruhanjaya Syarikat Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, peruntukan sebanyak RM57 juta akan diberikan kepada Jabatan Kemajuan Orang Asli bagi menyediakan kebajikan dan bantuan kepada masyarakat Orang Asli. Selain itu, tambahan RM83 juta disediakan bagi pembangunan ekonomi, pendidikan dan infrastruktur masyarakat Orang Asli. *[Tepuk]*.

Kerajaan peka dan prihatin terhadap kesukaran dan cabaran khusus yang dihadapi oleh masyarakat India. Oleh itu, kerajaan sekali lagi akan memperuntukkan geran sebanyak RM100 juta kepada Unit Transformasi India Malaysia (MITRA) di mana 80 peratus dikhususkan kepada program yang dilaksanakan dan bukannya kepada organisasi tertentu. Ia bertujuan menambah baik keadaan sosioekonomi, kesihatan, pendidikan dan pemerkasaan wanita serta pembangunan kemahiran masyarakat India.

Bagi menyokong pembangunan dan pembaikan infrastruktur asas di Kampung-kampung Baru, kerajaan akan menyediakan RM85 juta pada tahun 2020.

Tuan Yang di-Pertua, dalam Belanjawan 2019, sebanyak RM7.6 bilion telah diperuntukkan untuk membantu institusi dan usahawan Bumiputera. Jumlah ini akan ditambah kepada RM8 bilion dalam Belanjawan 2020 seperti berikut:

- (i) RM6.6 bilion yang diperuntukkan kepada institusi bumiputera yang fokus dalam pendidikan seperti MARA, UiTM dan Yayasan Peneraju;
- (ii) RM1 bilion bagi membantu pembiayaan PKS bumiputera melalui SJPP dan SME Bank; dan
- (iii) RM445 juta diperuntukkan untuk program keusahawanan di bawah TEKUN Nasional, SMECorp, PUNB, PHB dan TERAJU.

Bagi tahun ini sehingga Ogos syarikat bumiputera telah berjaya memperoleh kontrak projek baharu kerajaan melalui tender bernilai lebih daripada RM3.6 bilion. Pada tahun 2020, kerajaan juga akan terus memastikan sekurang-kurangnya 30 peratus tender setiap kementerian dikhaskan untuk kontraktor Bumiputera.

Menegakkan syiar Islam. Tuan Yang di-Pertua, kerajaan akan terus menegakkan kedudukan agama Islam sebagai Agama Persekutuan sebagaimana yang diperuntukkan

dalam Perlembagaan Persekutuan. Oleh itu dalam Belanjawan 2020, peruntukan bagi hal ehwal Islam di bawah Jabatan Perdana Menteri akan ditingkatkan kepada RM1.3 bilion berbanding RM1.2 bilion pada tahun ini. Kerajaan juga akan menaikkan elaun guru KAFA sebanyak RM100 sebulan kepada 33,200 orang guru KAFA sedia ada dengan peruntukan tambahan sebanyak RM46 juta.

Sebagai penghargaan terhadap peranan mereka dalam masyarakat, kerajaan mencadangkan bantuan khas secara *one-off* sebanyak RM500 kepada setiap Imam, Bilal, Tok Siak, Noja, Merbot dan Guru Takmir. Kerajaan akan memperuntukkan RM10 juta kepada JAKIM untuk inisiatif *rahmatan lil-alamin* bertujuan membangunkan pemahaman Maqasid Syariah melalui beberapa program pemerkasaan dan perbincangan.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan tetap komited bagi memastikan akses kepada penjagaan kesihatan yang berkualiti untuk semua selaras dengan aspirasi masyarakat yang inklusif. Untuk itu, kerajaan akan menyediakan peruntukan bagi meningkatkan langkah pencegahan bertujuan mengurangkan beban perbelanjaan penjagaan kesihatan awam. Pada tahun 2020, sejumlah RM30.6 bilion berbanding RM28.7 bilion di bawah Belanjawan 2019 akan diperuntukkan kepada Kementerian Kesihatan merangkumi:

- (i) RM1.6 bilion untuk membina hospital baharu dan menaik taraf serta membesarkan hospital sedia ada. Ini termasuk di Hospital Tengku Ampuan Rahimah Klang, Hospital Kampar, Hospital Labuan dan Pusat Kardiologi Hospital *Queen Elizabeth* II di Sabah;
- (ii) Sebanyak RM319 juta untuk membina dan menaik taraf klinik kesihatan dan pergigian serta kemudahan kuarters. Untuk itu, klinik baharu akan dibina di Setiu, Sungai Petani dan *Cameron Highlands* serta Kudat dan Tawau di Sabah, dan Long San dan Sungai Simunjan di Sarawak;
- (iii) Seajar dengan prinsip budaya Memperbaiki, Mengganti dan Memulihkan atau *Repair, Replace and Restore* (3R) dengan izin, sebanyak RM227 juta disediakan untuk menaik taraf peralatan perubatan, manakala RM95 juta untuk pengubahsuaian infrastruktur dan kemudahan perubatan seperti di Hospital Pontian;
- (iv) Sebagai memenuhi salah satu janji manifesto Pakatan Harapan, peruntukan permulaan sebanyak RM60 juta akan disediakan untuk menyediakan vaksin *pneumococcal* kepada semua kanak-kanak;
- (v) Bagi memastikan perkhidmatan kecemasan dan trauma lebih responsif, RM59 juta akan diperuntukkan untuk menambah bilangan ambulans melalui kerjasama dengan perkhidmatan ambulans NGO;
- (vi) Sejumlah RM31 juta diperuntukkan bagi menaik taraf dan menyelenggarakan perkhidmatan ICT. Antara lain melaksanakan projek rintis bagi sistem Rekod Perubatan Elektronik di hospital; dan
- (vii) Seajar dengan Matlamat Pembangunan Mampan untuk mencapai liputan kesihatan sejagat, sejumlah RM5 juta diperuntukkan bagi menyediakan perkhidmatan Klinik Bergerak untuk memudahkan penduduk di kawasan luar bandar terutamanya Orang Asli mendapatkan rawatan perubatan.

Tuan Yang di-Pertua, MySalam merupakan skim perlindungan kesihatan takaful percuma yang diperkenalkan oleh kerajaan Pakatan Harapan untuk 4.3 juta individu sekiranya menghadapi penyakit kritikal atau dimasukkan ke hospital. Bagi mereka yang disahkan menghidap penyakit kritikal, mereka akan menerima bayaran tunai sebanyak RM8,000. Manakala, bagi mereka yang dimasukkan ke hospital kerajaan, boleh menuntut bayaran penggantian pendapatan sebanyak RM50 sehari untuk tempoh maksimum 14 hari. Semua penerima isi rumah BSH yang berumur antara 18 hingga 55 tahun dilindungi secara automatik dan percuma.

Mulai 1 Januari 2020, perlindungan MySalam akan dipanjangkan kepada:

- (i) Perlindungan ke atas 45 penyakit kritikal termasuk penyakit terminal dan polio berbanding 36 penyakit sedia ada;

- (ii) Individu yang berumur sehingga 65 tahun berbanding dengan 55 tahun sekarang, yang akan memberi manfaat tambahan kepada 1.5 juta individu; dan
- (iii) Individu yang mempunyai pendapatan kasar tahunan sehingga RM100 ribu. Mereka akan menerima bayaran penyakit kritikal sebanyak RM4,000— bukan RM8,000 dan bayaran penggantian pendapatan sebanyak RM50 sehari untuk tempoh maksimum 14 hari apabila di *diagnose* dan dimasukkan ke hospital kerajaan. Ini akan memberi manfaat kepada 5 juta individu.

Skim Peduli Kesihatan telah dilancarkan untuk menyediakan pemeriksaan dan intervensi awal bagi mengesan penyakit tidak berjangkit seperti kesihatan mental dan kanser untuk mereka yang berusia antara 50 tahun hingga 60 tahun. Setakat ini, 100 ribu individu telah memperoleh manfaat daripada inisiatif ini. Mulai tahun hadapan, kerajaan akan memperluaskan liputan PeKa B40 kepada individu yang berumur 40 tahun dan ke atas.

■1740

Hari ini, kadar kesuburan di Malaysia telah menurun dengan ketara daripada 4.9 bayi pada tahun 70-an kepada 1.9 bayi bagi setiap wanita iaitu di bawah paras penggantian. Oleh itu, bagi membantu pasangan mendapatkan rawatan kesuburan, KWSP akan memperkenalkan kategori pengeluaran baharu kepada pasangan yang menjalani rawatan kesuburan seperti *in-vitro fertilisation*. Selain itu, pelepasan cukai pendapatan sehingga RM6,000 yang diberikan ke atas perbelanjaan rawatan untuk penyakit serius akan diperluaskan untuk merangkumi kos rawatan kesuburan.

Pelan persaraan swasta, menawarkan alternatif bagi rakyat menabung terutamanya bagi mereka yang tidak tertakluk kepada skim simpanan persaraan wajib. Kerajaan bercadang membenarkan pengeluaran sebelum persaraan bagi kos rawatan kesihatan dan kos perumahan selaras dengan syarat KWSP serta tidak dikenakan penalti cukai bagi pengeluaran awal.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan komited untuk meningkatkan mobiliti rakyat dengan mengurangkan kos serta menambah baik infrastruktur pengangkutan. Pada Januari 2019, kerajaan telah memperkenalkan pas bulanan tanpa had My50 dan My100 untuk semua perkhidmatan rel dan bas RapidKL. Skim ini telah memberi manfaat kepada lebih 120,000 pengguna pengangkutan awam. Kerajaan juga telah melancarkan Pas Mutiara di Pulau Pinang yang menyediakan perjalanan tanpa had selama sebulan dengan harga RM50 bagi perkhidmatan *Rapid Bus* dan *Rapid Ferry*.

Bagi menunjukkan komitmen kerajaan untuk menambah baik pengangkutan awam serta mewujudkan bandar bersih dan hijau, kerajaan berhasrat menyediakan sehingga 500 bas elektrik pelbagai saiz dengan kos RM450 juta untuk pengangkutan awam di bandar-bandar terpilih seluruh negara. Untuk kemudahan penduduk luar bandar pula, kerajaan akan terus menyokong sambungan *last-mile* di kawasan luar bandar dan bandar dengan memberi subsidi kepada pengusaha bas dengan peruntukan sebanyak RM146 juta pada tahun 2020.

Selain itu, kerajaan akan menaik taraf landasan kereta api di kawasan *Gorge Line* antara Stesen *Halogilat* ke Stesen Tenom di Sabah dengan kos sebanyak RM50 juta. Ini akan meningkatkan keselamatan perjalanan penduduk tempatan di samping menjadi tarikan pelancong.

Kerajaan juga bercadang untuk menaik taraf Lapangan Terbang Sultan Azlan Shah, Ipoh termasuk memanjangkan landasan. Untuk tujuan tersebut, kerajaan akan mempelawa cadangan kerjasama awam swasta bagi merealisasikan projek ini.

Saban hari lebih 300,000 rakyat Malaysia berulang alik ke Singapura. Bagi mengurangkan kesesakan di Tambak Johor dan Linkedua, kerajaan akan melabur sebanyak RM85 juta bermula tahun 2020 untuk melancarkan aliran trafik kenderaan khususnya yang melalui Kompleks Kastam Imigresen dan Kuarantin. Melalui peruntukan tersebut, 50 kaunter tambahan akan dibuka untuk penunggang motosikal. Untuk penunggang motosikal serta kaunter imigresen dan Projek Lebuh Raya Utara Selatan juga akan ditambah baik.

Sebagai sebahagian daripada langkah jangka panjang untuk menangani masalah kesesakan lalu lintas, kerajaan berhasrat untuk meneruskan projek Sistem Rapid Transit (RTS) antara Johor Bahru dan Singapura.

Tol – Dalam Manifesto Pakatan Harapan adalah dinyatakan bahawa rundingan akan dilaksanakan untuk mendapatkan harga yang terbaik untuk mengambil alih setiap konsesi tol dengan matlamat akhir untuk menghapuskan kutipan tol secara berperingkat. *[Tepuk]*

Jemaah Menteri sedang menimbangkan kesemua cadangan termasuk daripada Khazanah Nasional Berhad untuk mengambil alih atau melupuskan semua saham PLUS Malaysia Berhad. Selaras dengan Manifesto Pakatan Harapan, rakyat boleh menikmati diskaun sebanyak 18 peratus secara purata di semua lebuh raya milik PLUS.

Cadangan yang diterima hendaklah memberi impak positif fiskal dan tidak meningkatkan beban hutang dan bayaran khidmat hutan kerajaan. Diskaun tol sebanyak 18 peratus ini akan memberikan penjimatan kepada pengguna lebuh raya tersebut sehingga RM1,130 juta pada tahun 2020. Untuk sepanjang baki tempoh konsesi sehingga 2038, penjimatan kepada pengguna dan rakyat sebanyak RM43 bilion.

Selain itu, Jemaah Menteri juga telah meluluskan pengambilalihan empat lebuh raya Lembah Klang iaitu Lebuh raya Shah Alam (KESAS), Lebuh raya Damansara Puchong (LDP), Lebuh raya SPRINT dan Terowong SMART.

Pengenalan caj kesesakan di mana caj kesesakan pada waktu sekitar puncak dan waktu biasa diturunkan sehingga 30 peratus berbanding dengan kadar tol semasa serta percuma semasa waktu bukan puncak akan menjimatkan pengguna lebuh raya tersebut sehingga RM180 juta setahun atau RM2 bilion sehingga akhir hayat konsesi. Konsesi sedia ada tidak akan dilanjutkan dan akan tamat mengikut perjanjian konsesi sedia ada. Pengambilalihan lebuh raya ini tidak akan membebankan kerajaan kerana kos pembiayaan operasi dan penyelenggaraan akan dibiayai sepenuhnya melalui kutipan tol dan caj kesesakan tanpa memerlukan peruntukan daripada kerajaan pada masa hadapan. Ini jauh lebih baik kalau berbanding dulu. Jelas sekali kerajaan menolak dasar kerajaan terdahulu yang mensewastakan keuntungan dan merakyatkan kerugian. *Privatizing profits socializing losses.*

Semasa Belanjawan 2019, kerajaan telah menghapuskan tol motosikal di Jambatan pertama dan kedua Pulau Pinang. Mulai 1 Januari 2020 bagi menyeragamkan kadar tol di antara jambatan pertama dan kedua, kadar tol untuk kategori kereta persendirian di jambatan kedua Pulau Pinang akan disamatarakkan dengan jambatan pertama iaitu dikurangkan daripada RM8.50 kepada RM7.00.

Program Subsidi Petrol bersasar merupakan sebahagian daripada janji Pakatan Harapan. Setiap rakyat yang memiliki tidak melebihi dua kereta dan dua motosikal yang layak akan berhak menerima Program Subsidi Petrol untuk satu kenderaan sahaja. Kenderaan yang layak untuk subsidi ini ialah seperti berikut:-

- (i) kereta dengan kapasiti enjin 1600cc dan ke bawah; atau
- (ii) kereta dengan kapasiti enjin melebihi 1600cc yang berusia lebih 10 tahun; atau
- (iii) motosikal dengan kapasiti enjin sehingga 150cc dan ke bawah; atau
- (iv) motosikal dengan kapasiti enjin melebihi 150 cc yang berusia lebih 7 tahun.

Kenderaan mewah tidak layak menikmati subsidi bersasar ini. Bermula Januari 2020, PSP akan dilancarkan di Semenanjung Malaysia dengan dua kategori kelayakan seperti berikut:-

- (i) bagi penerima BSH yang layak subsidi petrol yang diberikan untuk setiap penerima adalah sebanyak RM30 sebulan untuk pemilik kereta atau RM12 sebulan untuk pemilik motosikal. Subsidi ini akan diberi dalam bentuk pemindahan tunai dan akan dikreditkan terus ke akaun bank penerima setiap empat bulan. Pembayaran pertama akan dibuat pada bulan April 2020 bagi tempoh Januari hingga April 2020; dan
- (ii) bagi semua pemandu lain yang layak dan bukan penerima BSH, mereka akan menerima Kad95 yang membolehkan mereka menikmati subsidi petrol 30 sen per liter terhad kepada 100 liter sebulan bagi kereta atau 40 liter sebulan bagi motosikal. Kad95 akan dilaksanakan secara berperingkat pada suku pertama 2020.

Apabila skim subsidi bahan api ini dilaksanakan, harga runcit RON95 dan diesel akan diapungkan secara beransur-ansur. Ini akan mengurangkan ketirisan dan penyeludupan bahan api bersubsidi rentas sempadan yang menyebabkan kerugian besar kepada kerajaan. Subsidi layak diberikan sekiranya harga pasaran RON95 yang ditentukan oleh Mekanisme Penetapan Harga Automatik (APM) melebihi RM2.08 sen seliter dan tiada subsidi akan diberikan sekiranya harga berada di bawah RM2.08 sen seliter. Untuk itu, kerajaan akan memperuntukkan RM2.2 bilion bagi skim PSP yang akan memberi manfaat kepada kira-kira 8 juta pemandu.

■1750

Pemandu kenderaan di Sabah dan Sarawak akan terus menikmati siling hak petrol bersubsidi pada RM2.08 seliter untuk RON95 dan RM2.18 sen untuk diesel. *[Tepuk]* Sekiranya Kerajaan Sabah dan Sarawak ingin menyertai PSP ini maka kerajaan bersedia menerima permintaan mereka.

Tuan Yang di-Pertua pada Januari 2019, Bank Negara Malaysia telah melancarkan Dana Rumah Mampu Milik bagi membantu pembeli rumah golongan berpendapatan rendah untuk membeli rumah pertama mereka dengan nilai hartanah sehingga RM150,000 pada kadar faedah konsesi sehingga 3.5 peratus. Sejak 1 September 2019, kriteria kelayakan ini telah diperluaskan dengan menetapkan nilai hartanah sehingga RM300,000 bagi isi rumah berpendapatan maksimum RM4,360 sebulan yang merupakan pendapatan ambang untuk B40. Sehingga September 2019, sebanyak 2,840 permohonan berjumlah RM472.7 juta telah diterima. Kadar kelulusan adalah sebanyak 77.9 peratus dengan 982 jumlah permohonan bernilai RM156.2 juta diluluskan.

Melalui kerjasama sektor swasta, kerajaan juga telah melancarkan kempen pemilikan rumah di mana pemaaju menawarkan sekurang-kurangnya diskaun 10 peratus untuk hartanah yang layak dan akan dipadankan dengan pengecualian duti setem. Setakat ini sebanyak kira-kira 21,000 unit rumah bernilai RM13.44 bilion telah berjaya dijual di bawah kempen ini yang melebihi sasaran jualan awal sebanyak RM3 bilion. Oleh itu kerajaan juga telah melanjutkan tarikh akhir kempen ini kepada 31 Disember 2019.

Bagi membantu mereka yang tidak mampu membayar deposit 10 peratus dan sukar mendapatkan akses pembiayaan pembelian rumah, kerajaan akan mengadakan usaha sama dengan institusi kewangan untuk memperkenalkan Skim Pembiayaan Sewa Untuk Memiliki atau *Rent to Own (RTO)* *[Tepuk]*.

Melalui skim ini pembiayaan sebanyak RM10 bilion akan disediakan oleh institusi kewangan dengan sokongan kerajaan melalui penyediaan jaminan sebanyak 30 peratus atau RM3 bilion. *[Tepuk]*

Skim *Rent To Own* adalah untuk pembelian rumah pertama bernilai sehingga RM500,000. Di bawah skim ini pemohon akan menyediakan rumah bagi tempoh selama 5 tahun dan selepas setahun diberi pilihan untuk membeli rumah kediaman berkenaan pada harga yang ditetapkan semasa perjanjian penyewaan di tandatangan. Kerajaan juga akan memberi pengecualian duti setem sepenuhnya ke atas instrumen pindah milik di antara pemaaju dan institusi kewangan serta di antara institusi kewangan dan bakal pembeli.

Bagi mengurangkan lambakan kondominium dan pangsapuri yang tidak terjual yang dianggarkan berjumlah RM8.3 bilion pada suku kedua tahun 2019, kerajaan akan menurunkan nilai ambang bagi kondominium dan pangsapuri di kawasan bandar daripada RM1 juta kepada RM600,000 pada tahun 2020 untuk pemilikan asing. *[Tepuk]*

Bagi membantu belia untuk memiliki rumah pertama, kerajaan akan melanjutkan Skim Perumahan Belia yang dikendalikan oleh Bank Simpanan Nasional mulai 1 Januari 2020 sehingga 31 Disember 2021. Skim ini juga menawarkan jaminan pinjaman sebanyak 10 peratus melalui cagar emas untuk membolehkan peminjam mendapatkan pembiayaan penuh dan bantuan ansuran bulanan sebanyak RM200 sebulan untuk dua tahun pertama terhad kepada 10,000 unit rumah.

Sebagai *response* kepada pandangan rakyat berhubung dengan Cukai Keuntungan Harta Tanah (RPGT) yang dikenakan ke atas pelupusan hartanah oleh individu warganegara dan pemastautin tetap selepas tempoh 5 tahun, kerajaan akan menambah baik layanan CKHT tersebut dengan menetapkan nilai pasaran pada 1 Januari 2013 sebagai harga pemerolehan hartanah bagi harta tanah yang diperolehi sebelum 1 Januari 2013 berbanding 1 Januari 2000 yang ditetapkan sebelum ini.

Penyelenggaraan perumahan awam. Kerajaan mengambil berat mengenai keadaan perumahan berstrata kos rendah dan sederhana yang tidak di selenggara dengan baik. Pada tahun 2020 kerajaan akan memperuntukkan sejumlah RM100 juta untuk membaik pulih perumahan tersebut bagi memastikan perkhidmatan lif, pendawaian elektrik, paip pembetulan dan bumbung adalah selamat dan berada dalam keadaan baik.

Kerajaan akan memperuntukkan RM15 juta untuk inisiatif Bandar Selamat dan akan bekerjasama dengan Pihak Berkuasa Tempatan untuk menyediakan lampu jalan, kawasan parkir motosikal dengan ciri keselamatan dan pagar anti panjat serta program keselamatan lain.

Tuan Yang di-Pertua, sukan boleh menyatupadukan rakyat. Oleh itu, kerajaan akan menyediakan peruntukan untuk sukan seperti berikut:-

- (i) RM299 juta untuk pelaksanaan Program Sukan Untuk Semua termasuk memulih dan menaik taraf kemudahan sukan termasuk Kompleks Belia dan Sukan dan Kompleks Sukan Komuniti seluruh negara;
- (ii) RM179 juta akan diperuntukkan untuk persiapan kejohanan antarabangsa seperti Sukan Olimpik Tokyo 2020 dan Sukan Sea Hanoi 2021 serta pembangunan atlet paralimpik;
- (iii) RM45 juta diperuntukkan untuk Program Pembangunan Bola Sepak Negara berbanding dengan RM15 juta pada Belanjawan 2019;
- (iv) Kejayaan atlet wanita negara seperti Datuk Nicole Ann David, Pandalela Renong dan Farah Anne Abdul Hadi ke peringkat tertinggi telah membanggakan rakyat dan negara. Bagi melahirkan lebih ramai lagi atlet wanita bertaraf dunia pada masa akan datang, kerajaan akan memperuntukkan sebanyak RM10 juta untuk pembangunan atlet wanita; dan
- (v) Kerajaan akan terus mempergiatkan Program Pembangunan Belia dengan peruntukan sebanyak RM138 juta untuk Kelab Pemuda Belia, Malaysia Future Leaders School dan inisiatif sukarelawan.

Tuan Yang di-Pertua, baru-baru ini negara telah dikejutkan dengan insiden pencemaran sisa kimia di Sungai Kim Kim di Pasir Gudang serta masalah jerebu rentas sempadan. Sebanyak RM30 juta akan diperuntukkan untuk meningkatkan keupayaan dan kapasiti Jabatan Alam Sekitar dan Jabatan Kimia bagi menangani masalah ini.

Bagi mengurangkan kejadian banjir kilat, kerajaan akan memperuntukkan RM443.9 juta untuk Rancangan Tebatan Banjir dan RM150 juta untuk menyelenggara pengurusan kolam takungan banjir sedia ada. Selain itu untuk membantu petani yang terkesan akibat bencana alam kerajaan akan mewujudkan Dana Bantuan Bencana sebanyak RM100 juta untuk menyediakan pinjaman pada kadar faedah 4 peratus.

Bagi memulihara keaslian hutan dan biodiversiti semula jadi, kerajaan akan memperuntukkan RM48 juta bagi tujuan tersebut di mana RM10 juta akan dikhususkan kepada sektor swasta melalui geran padanan. Usaha ini termasuklah menyokong inisiatif Central Forest Spine and Heart of Borneo selain memulihara hutan terosot.

Dianggarkan terdapat kurang daripada 200 harimau Malaya dan 11,000 Orang Utan yang menghuni hutan. Bagi menyokong usaha untuk melindungi haiwan terancam ini kerajaan akan menyediakan RM15 juta kepada Malaysian Conservation Alliance for Tigers (MYCAT), Pusat Pemulihan Orang Utan Sepilok dan NGO lain.

Sejumlah RM20 juta disediakan untuk melantik renjer dari kalangan askar yang telah bersara dan masyarakat Orang Asli setempat bagi melindungi flora dan fauna kita dengan lebih baik. [Tepuk]

Kerajaan akan memperuntukkan RM10 juta untuk dana padanan bersama Matlamat Pembangunan Mampan, *Sustainable Development Goals* (SDGs) antara kerajaan dengan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB) bagi membiayai inisiatif SDGs di Malaysia. Sebagai tambahan kerajaan akan memperuntukkan RM5 juta untuk Jawatankuasa Pilihan Khas dan juga aktiviti berkaitan dengan SDGs di peringkat akar umbi yang melibatkan Ahli Parlimen dan masyarakat setempat.

Bagi memastikan keselamatan negara terpelihara, peruntukan kepada Kementerian Dalam Negeri akan diperkukuhkan. Daripada RM15.6 bilion untuk tahun 2019 kepada RM16.9 bilion untuk tahun 2020. *[Tepuk]*

Bagi mempertahankan kedaulatan kerajaan akan meningkatkan peruntukan Kementerian Pertahanan daripada RM13.9 bilion dalam tahun 2019 kepada RM15.6 bilion untuk tahun 2020. *[Dewan riuh] [Tepuk]*

■1800

Fokus utama akan bertumpu bagi menambah baik kesiapsiagaan pertahanan, termasuk meningkatkan mobiliti Angkatan Tentera Malaysia. Di samping itu, kesiapsiagaan melibatkan keperluan untuk menangani ancaman baru, seperti mempertahankan perairan di Sabah yang memerlukan peralatan atau aset seperti Bot Pemintas Laju (*Fast Interceptor Crafts*).

Tuan Yang di-Pertua, Wawasan 2020 yang diilhamkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dari Langkawi untuk menjadikan Malaysia sebagai sebuah negara berpendapatan tinggi telah terjejas akibat skandal kleptokrasi global yang amat memalukan negara dan membabitkan jumlah melebihi RM150 bilion. Kerajaan tetap komited untuk membayar semua obligasi pinjaman yang diwarisi daripada pentadbiran terdahulu. Bagi 1MDB dan SRC International, sejumlah RM2.4 bilion perlu disediakan oleh kerajaan untuk melunaskan bayaran khidmat hutang bagi tahun 2019 dan ini akan meningkat kepada RM2.7 bilion untuk tahun 2020.

Dalam hal ini, Kerajaan ingin merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan tahniah kepada rakyat Malaysia yang seikhlas hati telah menyumbang sebanyak RM203 juta kepada Tabung Harapan Malaysia. Sumbangan ini digunakan untuk membiayai sebahagian bayaran balik pinjaman tersebut. Sehingga Julai 2019, kira-kira RM1.45 bilion telah dikembalikan oleh pihak berkuasa antarabangsa, termasuk hasil dari penjualan kapal layar mega, Equanimity. Kerajaan akan terus berusaha sedaya upaya untuk mendapatkan semula setiap dana yang dicuri dan aset yang berada di seluruh dunia. Ini termasuk tindakan undang-undang ke atas Goldman Sachs serta 17 pengarahnya.

Kerajaan telah berjaya mengurangkan kadar nisbah hutang dan liabiliti negara berbanding KDNK iaitu 79.3 peratus KDNK pada tahun 2017 kepada 75.4 peratus pada tahun 2018. Namun, jumlah ini meningkat kepada 77.1 peratus pada akhir Jun ini. Antara sebabnya adalah komitmen jaminan yang meningkat untuk membiayai projek infrastruktur seperti Mass Rapid Transit (MRT) dan Lebuhraya Pan Borneo serta menyokong pelan pemulihan Lembaga Tabung Haji (LTH) dengan menanggung liabiliti sebanyak RM20 bilion atau 1.3 peratus daripada KDNK negara.

Jumlah hutang dan liabiliti kerajaan akan terus meningkat dengan mendadak sekiranya kerajaan tidak merasionalisasikan pelbagai projek mega seperti *Light Rapid Transit* 3, MRT2 dan *East Coast Rail Link* (ECRL) kerajaan menjimatkan sekurang-kurangnya RM46 bilion dalam perbelanjaan modal. *[Tepuk]*

Di atas kepercayaan yang dibina antara Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dari Langkawi dengan Kerajaan Jepun, melalui *Japan Bank for International Cooperation* (JBIC), sekali lagi telah menawarkan jaminan tambahan bon Samurai dengan kadar kupon kurang daripada 0.5 peratus berbanding kadar terdahulu sebanyak 0.63 peratus. Kerajaan Persekutuan bercadang untuk menerbitkan bon Samurai pada awal tahun depan, di mana saiznya akan ditentukan selepas perbincangan lanjut dengan JBIC.

Tuan Yang di-Pertua, walaupun mewarisi bebanan hutang dan liabiliti melebihi RM1.1 trilion, namun kerajaan tetap komited untuk melaksanakan langkah konsolidasi fiskal secara berperingkat. Pada tahun 2018, kerajaan telah mencatatkan defisit fiskal sebanyak 3.7 peratus dan berada di landasan yang betul bagi mencapai sasaran defisit 3.4 peratus pada tahun 2019. Semasa pembentangan Belanjawan tahun lalu, kerajaan telah mengumumkan sasaran defisit tiga peratus untuk tahun 2020. Walau bagaimanapun, berikutan peningkatan risiko kelembapan ekonomi dunia dan perbelanjaan luar jangka untuk menyelamatkan institusi bermasalah yang diwarisi daripada pentadbiran terdahulu memerlukan langkah tindakan fiskal awal. Demi memastikan ekonomi terus bertumbuh, kerajaan kini menasaskan defisit sebanyak 3.2 peratus pada tahun 2020. Kerajaan menjangkakan defisit fiskal akan menguncup secara purata kepada 2.8 peratus KDNK dalam jangka masa sederhana.

Belanjawan 2020 akan memperuntukkan sejumlah RM297 bilion, tidak termasuk simpanan luar jangka RM2 bilion. Ini merupakan peningkatan RM19.5 bilion berbanding

RM277.5 bilion pada tahun 2019 tanpa mengambil kira peruntukan secara *one-off* bagi bayaran balik GST dan cukai pendapatan tertunggak.

Belanjawan ini merangkumi RM241 bilion yang diperuntukkan untuk Perbelanjaan Mengurus manakala bakinya RM56 bilion untuk Perbelanjaan Pembangunan. Hasil kerajaan dijangka mencecah RM244.5 bilion pada tahun 2020 iaitu peningkatan sebanyak RM11.2 bilion berbanding tahun 2019, tanpa mengambil kira dividen khas Petronas sebanyak RM30 bilion.

Walaupun hasil meningkat dengan menggalakkan, Malaysia masih mengutip cukai yang jauh lebih rendah jika dibandingkan dengan negara-negara lain. Bagi 2017, Malaysia hanya mencatatkan hasil kutipan cukai 13.1 peratus berbanding KDNK. Namun, negara-negara seperti Vietnam, Chile, Poland dan Republik Korea Selatan masing-masing mencatat kutipan cukai yang lebih tinggi sebanyak 19 peratus, 17.4 peratus, 16.8 peratus dan 15.4 peratus. Bagi memastikan struktur cukai pendapatan yang lebih progresif, banjaran baharu bagi pendapatan bercukai melebihi RM2 juta akan diperkenalkan dan dikenakan cukai pada 30 peratus iaitu kenaikan dua peratus daripada kadar 28 peratus sedia ada. Kenaikan ini akan hanya memberi kesan ke atas kira-kira dua ribu orang berpendapatan tinggi di negara ini.

Kerajaan telah mengurangkan kadar cukai pendapatan PKS sebanyak satu peratus kepada 17 peratus pada tahun 2019. Bagi terus menyokong pertumbuhan PKS, had pendapatan bercukai yang tertakluk kepada kadar 17 peratus akan dinaikkan daripada RM500 ribu kepada RM600 ribu, tertakluk kepada PKS dengan modal berbayar tidak melebihi RM2.5 juta dan jualan tahunan tidak melebihi RM50 juta.

Sehingga akhir September 2019, kerajaan telah berjaya memulangkan bayaran balik GST sebanyak RM15.9 bilion kepada lebih 78 ribu syarikat dan bayaran balik cukai pendapatan sebanyak RM13.6 bilion kepada 448 ribu syarikat serta 184 ribu individu pembayar cukai. Kerajaan Pakatan Harapan telah menepati janji untuk mengembalikan wang kepada rakyat sebahagian besar RM37 bilion yang tidak dipulangkan sejak lima tahun lalu oleh kerajaan terdahulu.

Bagi meningkatkan kecekapan dalam pengurusan rayuan pembayar cukai, kerajaan akan menggabungkan Pesuruhjaya Khas Cukai Pendapatan dan Tribunal Rayuan Kastam menjadi Tribunal Rayuan Cukai. Melalui penggabungan ini, pembayar cukai yang tidak berpuas hati dengan keputusan Ketua Pengarah Hasil Dalam Negeri atau Ketua Pengarah Kastam boleh mengemukakan rayuan berkaitan cukai di bawah mana-mana undang-undang cukai yang berkenaan kepada tribunal tersebut bermula 2021.

Seperti yang diumumkan dalam Belanjawan sebelum ini, cukai perkhidmatan digital akan dilaksanakan mulai 1 Januari 2020 yang melibatkan perkhidmatan seperti muat turun perisian, muzik, video atau pengiklanan digital. Pembekal perkhidmatan asing boleh mendaftar dengan Kastam bermula 1 Oktober 2019.

Mulai Januari 2021, kerajaan akan memperkenalkan inisiatif Nombor Pengenalan Cukai atau *Tax Identification Number* untuk semua perniagaan atau individu yang berumur 18 tahun ke atas yang mempunyai hasil pendapatan. Untuk memastikan inisiatif ini dapat dilaksanakan dengan lancar, sesi libat urus akan diadakan dengan pihak berkepentingan pada tahun hadapan. Ini hanya diperkenalkan pada 2021.

■1810

Bagi memperkukuhkan lagi penguatkuasaan dan mengurangkan ketirisan daripada penyeludupan melalui kargo dalam kontena serta penipuan pengisytiharan duti kastam, kerajaan akan memperuntukkan sebanyak RM235 juta untuk membeli tambahan 20 mesin pengimbas kargo untuk ditempatkan di semua pintu masuk pelabuhan yang strategik. Bagi membendung aktiviti perjudian haram, kerajaan akan mencadangkan penalti mandatori minimum sebanyak RM100,000 untuk penjudi haram dan hukuman penjara mandatori minimum 6 bulan. Bagi pengendali perjudian haram, hukuman mandatori minimum RM1 juta dan hukuman penjara minimum 12 bulan akan dikenakan. Mulai tahun 2020, jumlah cabutan khas yang dibuat oleh operator nombor ramalan akan dikurangkan kepada 8 kali cabutan setahun.

Kerajaan akan melupuskan aset yang telah pun diluluskan sebelum ini tetapi menerusi tender terbuka dan bukan rundingan terus seperti yang diamalkan sebelum ini. Langkah ini dijangka akan menjana hasil kepada negara melebihi RM3 bilion pada tahun 2020. *[Tepuk]* Diluluskan sebelum ini, diluluskan sebelum ini.

Kerajaan telah memutuskan untuk meneruskan projek Bandar Malaysia dengan keluasan 486 ekar di Sungai Besi, Kuala Lumpur setelah berunding dengan mendapatkan terma yang lebih baik kepada kerajaan. Projek ini akan merangkumi taman rakyat dengan pertambahan 5,000 unit rumah mampu milik dan peningkatan penglibatan kontraktor bumiputera dalam projek ini. Perolehan daripada projek ini akan dinilai dan diumumkan kelak dan akan digunakan untuk mengurangkan hutang 1MDB.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan akan terus berinovasi untuk mengoptimumkan perbelanjaan dengan memusatkan dan menggabungkan tender dan perolehan ubat bernilai RM500 juta di Kementerian Kesihatan, Kementerian Pertahanan dan Hospital Universiti agar menjana penjimatan dari pembelian secara pukal.

Sudah menjadi lumrah pentadbiran terdahulu menumpukan pembinaan bangunan baharu tanpa menyediakan peruntukan yang mencukupi untuk penyelenggaraan bangunan sedia ada. Ini menyebabkan bangunan sedia ada uzur dan usang. Sungguhpun pengabaian sebegini tidak dapat dipulihkan dalam masa yang singkat, kerajaan sekarang akan memberikan perhatian kepada falsafah 3R – *replace, repair and restore* dengan izin. Justeru peruntukan perbelanjaan mengurus untuk membaiki dan menyelenggara aset awam sedia ada akan ditingkatkan kepada RM10.5 bilion pada 2020 berbanding dengan hanya RM6.3 bilion pada tahun 2019.

Tuan Yang di-Pertua, Kempen Beli Barangan Malaysia akan dipertingkatkan bagi menyokong industri peranti perubatan tempatan. Kerajaan akan memperkenalkan inisiatif bagi menggalakkan pengeluaran tempatan untuk menaik taraf peralatan yang digunakan di klinik dan hospital kerajaan berdasarkan kepada sekurang-kurangnya 30 peratus daripada jumlah peruntukan.

Kerajaan sedang menambahkan peluang kepada lebih ramai kontraktor bumiputera untuk menyertai perolehan kerajaan. Lantaran itu, kerajaan telah membuka semula pendaftaran bagi kontraktor bumiputera gred 1 atau G1 mulai 1 September 2019. Sehingga akhir September 2019, sejumlah 946 permohonan telah diterima. Kontraktor sedia ada dan baharu yang berdaftar akan layak membina projek-projek kerajaan bernilai RM1.3 bilion yang dikhususkan untuk kontraktor bumiputera.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan telah melancarkan Pelan Antirasuah Nasional (NACP) pada 29 Januari 2019 dan sehingga kini 115 inisiatif telah diperkenalkan. Daripada jumlah tersebut, 15 peratus telah berjaya dilaksanakan manakala 78 peratus dalam pelaksanaan. Antara inisiatif yang telah dilaksanakan termasuklah pengisytiharan harta oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, Timbalan Perdana Menteri, Menteri dan Timbalan Menteri serta Ahli Parlimen.

Kerajaan komited untuk meningkatkan tahap tadbir urus dan penyampaian perkhidmatan selaras dengan prinsip cekap, *accountable* dan telus. Kerajaan akan menambah 100 orang kakitangan SPRM pada tahun 2020. Selain itu, kerajaan akan mengukuhkan Unit Integriti di semua kementerian dan agensi memperuntukkan sebanyak RM10 juta bagi menjalankan ujian penilaian risiko di semua kementerian, jabatan dan agensi.

Kerajaan akan melaksanakan pembaharuan melalui penggubalan undang-undang dengan penubuhan institusi seperti:

- (i) IPCMC bagi meningkatkan keyakinan orang awam terhadap Polis Diraja Malaysia; dan
- (ii) Ombudsman Malaysia bagi menggantikan Biro Pengaduan Awam untuk meningkatkan tadbir urus dan sistem penyampaian perkhidmatan kerajaan. *[Tepuk]*

Acap kali kita mendengar berkenaan isu kematian dan penganiayaan tahanan lokap. Atas keprihatinan kerajaan terhadap isu ini, sebanyak RM50 juta diperuntukkan kepada Pusat Governans, Integriti dan Anti-rasuah Nasional (GIACC) bagi menambah baik prosedur dan kemudahan tahanan, khususnya pemasangan 11,500 kamera litar tertutup (CCTV) di pusat tahanan polis dan pintu masuk imigresen. *[Tepuk]*

Tuan Yang di-Pertua, perkhidmatan awam merupakan tonggak pentadbiran kerajaan dalam mendukung kemajuan negara. Penjawat awam yang kini berjumlah 1.6 juta telah mendedikasikan kerjaya mereka untuk memberikan perkhidmatan terbaik kepada rakyat dan negara. Justeru bagi menghargai sumbangan dan khidmat bakti penjawat awam, kerajaan akan menambah baik saraan penjawat awam. Antaranya:

- (i) menaikkan Kadar Bantuan Sara Hidup sebanyak (COLA) RM50 sebulan bagi kumpulan pelaksana dengan peruntukan tambahan sebanyak RM350 juta setahun; *[Tepuk]*
- (ii) membenarkan penembusan awal Gantian Cuti Rehat (GCR) sebanyak 75 hari untuk ganjaran wang tunai. *[Tepuk]* Bayaran gantian ini adalah bagi penjawat awam yang telah berkhidmat sekurang-kurangnya 15 tahun; dan
- (iii) menawarkan perlindungan kemalangan diri berkelompok bernilai RM100,000 secara percuma selama dua tahun kepada peminjam baharu kemudahan pinjaman perumahan Lembaga Pembiayaan Perumahan Sektor Awam.

Sebagai tambahan, bagi membantu meringankan beban waris penjawat awam yang meninggal dunia dalam perkhidmatan, kerajaan akan memperkenalkan:

- (i) faedah Ex-Gratia Kematian yang akan diberikan kepada waris penjawat awam yang meninggal dunia dalam perkhidmatan bernilai sehingga RM150,000; dan
- (ii) pemberian pergerakan gaji tahunan (PGT) diawalkan sebelum tarikh pergerakan gaji (TPG) kepada penjawat awam yang meninggal dunia dalam perkhidmatan.

Jabatan Sukarelawan Malaysia (RELA) akan menikmati kenaikan elaun sebanyak RM2 sejam mulai 1 Januari 2020 dengan jumlah peruntukan tambahan sebanyak RM26 juta.

Sebagai penghargaan kepada perkhidmatan yang telah mendapat perhatian Ke Bawah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong, semua anggota Jabatan Perkhidmatan Bomba dan Penyelamat Malaysia akan menerima elaun khas Skim Perkhidmatan Bomba sebanyak RM200 sebulan dengan peruntukan sebanyak RM35 juta bagi tahun 2020. *[Tepuk]* Ini akan memberi manfaat kepada 14,400 anggota bomba.

Kerajaan menghargai pengorbanan dan keperwiraan anggota tentera, khususnya pemegang Pingat Jasa Malaysia. Oleh itu bayaran secara *one-off* sebanyak RM500 akan diberikan kepada hampir 70,000 pemegang Pingat Jasa Malaysia yang melibatkan peruntukan sebanyak RM35 juta. *[Tepuk]*

Selaras dengan falsafah 3R – *repair, replace and restore*, kerajaan akan memperuntukkan RM330 juta kepada Bahagian Pengurusan Hartanah di bawah Jabatan Perdana Menteri untuk membaiki dan menyelenggara kuarters penjawat awam. Sebagai tambahan, RM150 juta untuk rumah keluarga angkatan tentera dan RM250 juta untuk kuarters PDRM juga akan diperuntukkan bagi tujuan yang sama. *[Tepuk]*

Kerajaan ingin merakamkan penghargaan kepada Angkatan Tentera Malaysia, Polis Diraja Malaysia, Jabatan Bomba dan Penyelamat, Jabatan Kastam Diraja Malaysia, doktor, jururawat, guru dan semua penjawat awam atas bakti perkhidmatan mereka. Kerajaan ingin mengumumkan bantuan khas kewangan sebanyak RM500 untuk kakitangan awam gred 56 dan ke bawah. *[Tepuk]* Bagi pesara kerajaan, bantuan khas kewangan RM250 akan diberikan. Ia juga turut dipanjangkan kepada veteran tidak berpencen. Kedua-dua bantuan ini akan dibayar sebelum akhir tahun 2019.

■1820

Tuan Yang di-Pertua dan Ahli-ahli Dewan yang mulia ini, terdapat keperluan untuk mengadakan libat urus yang membina bersama dengan dialog terbuka. Multilateralisme masih merupakan formula terbaik untuk menyelesaikan sebarang pertikaian. Sebarang kepincangan terhadap sistem ekonomi dan perdagangan dunia akan menyebabkan pertumbuhan merudum di mana tiada pihak yang menang, malah merugikan semua pihak.

Oleh yang demikian, belanjawan yang dibentangkan pada hari ini telah mengambil kira kesemua cabaran tersebut. Untuk meningkatkan kemapanan pertumbuhan ekonomi, negara memerlukan dasar perindustrian yang lebih komprehensif. Intervensi kerajaan melalui dasar tertentu amat diperlukan untuk meningkatkan daya saing dan produktiviti negara, mengutamakan pelaburan dalam sektor strategik, menyemarakkan semula industri berasaskan eksport dan menggalakkan keusahawanan.

Tidak syak lagi, belanjawan ini adalah belanjawan yang berorientasikan pertumbuhan dengan langkah-langkah terancang yang dirangka bagi mengoptimalkan impak ke atas pertumbuhan ekonomi, penjaan peluang pekerjaan dan perubahan struktur

tanpa menjejaskan komitmen kerajaan untuk memulihkan kadar fiskal dalam jangka sederhana.

Ekoran daripada langkah-langkah belanjawan, ekonomi Malaysia dijangka kekal berdaya tahan dengan pertumbuhan KDNK di unjur berkembang 4.7 peratus pada tahun dan meningkat 4.8 peratus pada tahun 2020. Manakala kadar inflasi dijangka terus terkawal pada 2 peratus pada tahun 2020.

Sekiranya persekitaran luar kekal tidak memberangsangkan, kerajaan bersedia menimbang untuk mengambil langkah-langkah kontingensi yang diperlukan bagi menyokong atau memangkinkan semula pertumbuhan ekonomi negara. Belanjawan ini dirangka berasaskan pembaharuan institusi yang bermula sejak tahun lepas. Kerja keras kerajaan telah membuahkan hasil di mana Malaysia merupakan antara negara terbaik dalam Laporan Bank Dunia, *World Wide Governance Indicators...* [Tepuk]

Ini adalah bukti yang kukuh untuk menggambarkan kesan daripada kancah kleptokrasi yang diamalkan sebelum ini berbanding dengan amalan demokrasi sekarang... [Tepuk]

Dengan penganjuran APEC 2020, Malaysia telah diberi peluang yang unik untuk memperkenalkan semula negara tercinta ke persada dunia. Ini adalah peluang bagi kita untuk membuktikan bahawa kita berada di landasan yang betul. Sebuah negara yang berbangga kerana bersih, hijau, selamat dan sejahtera.

Kini, kita bermatlamatkan satu harapan di bawah pimpinan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dari Langkawi yang mengilhamkan pelbagai inisiatif dalam belanjawan ini... [Tepuk]

Wawasan kemakmuran bersama, meneruskan kesinambungan Wawasan 2020 yang disulami dengan idea idealisme inovasi pembaharuan institusi dan integriti untuk membentuk Malaysia baru.

Malaysia baru yang menawarkan hak mutlak setiap warganegara Malaysia dengan penjagaan kesihatan sejagat, pendidikan yang berasaskan pengetahuan dan nilai murni, pekerjaan yang bermakna dengan gaji yang setimpal, rumah yang selesa, kebebasan daripada monopoli dan pencatutan, maruah diri yang dilengkapi dengan hak asasi dan penghormatan, masyarakat majmuk yang menyanjung prinsip keharmonian, saling bertolak ansur antara kaum dan agama di mana anak cucu kita akan dewasa, bebas dari keresahan sebaliknya dipenuhi dengan harapan dan peluang kejayaan... [Tepuk]

Malaysia baharu adalah milik semua tanpa mengira umur, kaum, agama, latar belakang atau geografi... [Tepuk]

Dari Perlis hingga ke Sabah, marilah kita bersatu dan berganding bahu meningkatkan usaha agar hasil dapat dikecap bersama dengan sikap penyayang dan saling hormat-menghormati.

Harapan inilah amanah kita. Bersama-samalah kita kukuhkan perpaduan dan integrasi nasional demi membina kehidupan yang lebih baik dan masa depan yang lebih cerah untuk anak-anak kita.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan... [Tepuk][Disorak]

Tuan Yang di-Pertua: Dengan kata-kata semangat itu dan tepukan yang agak bising, saya pohon Yang Berhormat Menteri yang memberi sokongan.

Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat [Dato' Seri Dr. Wan Azizah Wan Ismail]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

USUL

USUL ANGGARAN PEMBANGUNAN 2020

Menteri Kewangan [Tuan Lim Guan Eng]: Terima kasih. Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan bahawa Usul di atas nama saya di dalam *Aturan Urusan Mesyuarat* yang berbunyi;

“Bahawa Dewan ini mengikut Subseksyen 4(3) Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966 [*Akta 406*] membuat ketetapan iaitu satu jumlah wang sebanyak tidak lebih daripada lima puluh lapan bilion Ringgit (RM58,000,000,000) dibelanjakan daripada Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun 2020, dan bagi tujuan dan butiran perbelanjaan pembangunan yang dinyatakan di bawah Maksud Pembangunan atau (“P”) dalam senarai Anggaran Perbelanjaan Persekutuan 2020, yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 24 Tahun 2019, adalah diuntukkan di bawah Maksud-maksud yang berkenaan, jumlah-jumlah yang bersementakan dengan butiran-butiran itu di ruangan enam dan tujuh senarai tersebut, diserahkan kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis.”

Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat [Dato’ Seri Dr. Wan Azizah Wan Ismail]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, mengikut peruntukan Peraturan Mesyuarat 66(3), perbahasan di atas usul-usul bagi Bacaan Kali Yang Kedua atas Rang Undang-undang Perbekalan 2020, dan Usul Anggaran Perbelanjaan Pembangunan 2020, hendaklah ditangguhkan kepada suatu tarikh yang tidak kurang daripada dua hari, setelah usul-usul tersebut dicadangkan, dan disokong.

Dengan demikian, mesyuarat Dewan hari ini ditangguhkan sehingga jam 10 pagi hari Isnin, 14 Oktober 2019... [*Tepuk*]

Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh, dan salam sejahtera.

[Dewan ditangguhkan pada pukul 6.27 petang]